Fotboll och politik

En kvalitativ undersökning om hur rapporteringen av landslag från MENA-regionen respektive Europa konstrueras inom svensk sportjournalistik i samband med fotbolls-VM i Qatar 2022

Av: Suleiman Ibrahim

Handledare: Emil Annetorp

Examinator: Walid Al-Saqaf

Södertörns högskola | Institutionen för samhällsvetenskaper

Kandidatuppsats 15 hp

Journalistik med samhällsstudier | höstterminen 2023

SÖDERTÖRNS HÖGSKOLA | STOCKHOLM
sh.se

Abstract

Tidigare forskning har visat att medias rapportering om olika länder, kulturer och etniciteter skiljer sig åt beroende på vad och vilka som porträtteras, vilket i synnerhet förtydligas kring framställningen av avvikande kulturer. Kunskap kring dessa förhållanden problematiseras även i sportsliga sammanhang, där forskning bland annat tittat närmare på medierepresentation utifrån ett ”vi” och ”dem”-tänkande. Information kring hur media valt att konstruera landslag utifrån ett regionalt perspektiv, är dock inte lika utbrett.

Denna studies syfte är därför att undersöka hur landslag under fotbolls-VM i Qatar 2022 porträtteras inom svensk sportjournalistik. Vidare behandlar studiens frågeställningar mer specifikt hur landslag från MENA-regionen (en engelskspråkig förkortning av länder från ”Mellanöstern och Nordafrika”), respektive Europa konstrueras i Expressen och Aftonbladets rapporteringar, och hur dessa skildringar kan förstås utifrån ett postkolonialt perspektiv. För att på ett djupare plan analysera dessa mediers rapporteringar, har diskursteorin tillämpats i undersökningen. Samtidigt har den postkoloniala teorin använts för att utröna historiska och kulturella förklaringar till mediernas skildringar. En kritisk diskursanalys har vidare tillämpats som metod för denna studie, med utgångspunkt i ett analysschema.

Resultatet visar att svensk sportjournalistik avviker i sin rapportering under mästerskapet, där yttre faktorer såsom politiska aspekter i stor utsträckning syns i texterna som behandlar landslagen från MENA-regionen. Medan sportsliga företeelser i synnerhet kommer till bruk i texterna som redogör för europeiska landslag. Studien visar även att de sportsliga resultaten redogörs på olika sätt beroende på vilka landslag som det rapporteras om. Anledningarna till dessa olikartade skildringar kan möjligen förklaras i den kulturella närhet respektive avstånd, som svensk sportjournalistik har till Europa (västerlandet), samt MENA-regionen (orienten).

Nyckelord: Europa, fotbolls-VM, journalistik, media, MENA, postkolonialism.

Innehållsförteckning

1. Inledning **5**

2. Bakgrund **6**

3. Syfte och frågeställningar **9**

3.1. Avgränsning 10

4. Tidigare forskning **11**

4.1. Internationell forskning 11

4.2 Svensk forskning 14

4.3 Forskning inom postkoloniala studier 15

5. Teoretisk ram **16**

5.1 Diskursteori: 16

5.2 Postkolonial teori: 17

5.3 Postkolonialism och diskurs: 17

6. Metod och material **19**

Tabell 1.1 (Expressen) 20

Tabell 1.2 (Aftonbladet) 21

6.1 Motivering till valet av metod 21

6.2 Analysschema 23

7. Resultat **23**

F1: Hur konstrueras rapporteringen av landslag från MENA-regionen respektive Europa inom svensk sportjournalistik i samband med fotbolls-VM i Qatar 2022? 23

7.1 Expressen 23

7.2 Aftonbladet 34

8. Analys av resultatet **45**

F2: Hur kan dessa skildringar förstås utifrån ett postkolonialt perspektiv?.....45

9. Slutsatser och diskussion.....48

10. Förslag till vidare forskning.....51

11. Referenslista 52

11.1 Litteratur 52

11.2 Källmaterial.....53

11.3 Övriga källor 55

12. Bilaga.....57

Bilaga 1 (Analysschema med frågor som ställs till källmaterialet) 57

1. Inledning

För drygt ett år sedan avslutades fotbolls-VM i Qatar, ett arrangemang som minst sagt varit omdiskuterat i media, bland annat på grund av den misstänkta korruption som ägde rum i samband med att värdnationen tilldelades världsmästerskapet av FIFA (Internationella fotbollsförbundet, fotbollens världsorganisation) 2 december 2010.[1]

Fotbolls-VM i Qatar var även ett evenemang som omvärlden varit kritiska till på grund av migrantarbetarnas förhållanden i samband med förberedelserna inför turneringen.[2] Eftersom sedan Qatar fick VM 2010 har landet bortsett från byggandet av moderna fotbollsarenor, även upprustat sin infrastruktur.[3] Detta tog också en stor del av uppmärksamheten från det sportsliga.[4]

Synpunkter på hur auktoritära stater drar till sig stora sportarrangemang är frågor som fortfarande är aktuella idag. Exempelvis efter att det nyligen stod klart med Saudiarabien som värdnation för fotbolls-VM 2034, och inte minst på grund av att landet var den enda kvarvarande nation att kandidera för mästerskapet. Detta beslut resulterade vidare i ny kritik från flera håll gentemot FIFA, eftersom landet bland annat förknippas med brist på mänskliga rättigheter.[5]

Några månader innan fotbolls-VM i Qatar drog i gång, mördades 22-åriga Mahsa Zhina Amini av iransk "moralpolis", vilket resulterade i att landet skakades av uppror och som i sin tur satte press på det iranska landslaget att ta ställning i frågan. Huruvida Iran skulle få delta i VM, kom sedan upp på tapeten när en ukrainsk fotbollsklubb uppmanade FIFA att kasta ut nationen från mästerskapet, på grund av landets påstådda militära stöd för den ryska invasionen av Ukraina.[6]

När dessa händelser fick återkommande uppmärksamhet i samband med världsmästerskapet, blev jag intresserad över hur rapporteringen kring fotbollslandslag från olika delar av världen utformade sig i medierna. Detta eftersom jag upplevde att sättet som det skrevs om landslag, skilde sig åt beroende på vilken del av världen landslagen tillhörde, och där exempelvis politiska

---

[1] Olof Lundh "processen", i *Templet i öknen: så köpte Qatar världens största sport* (Stockholm: Volante, 2022), s. 33–44.
[2] Lundh "Migranterna", i *Templet i öknen: så köpte Qatar världens största sport,* 2022, s. 104–114.
[3] Lundh 2022, s. 107.
[4] *Nyheter Europaparlamentet*, i https://www.europarl.europa.eu/news/sv/press-room/20221121IPR56305/fotbolls-vm-i-qatar-fifa-maste-hjalpa-doda-migrantarbetares-familjer
[5] *SvFF om Saudiarabiens VM-kandidatur*, i https://svff.svenskfotboll.se/nyheter/2023/10/saudiarabien/
[6] *Vädjan: Kasta ut Iran från VM – in med Ukraina*, i https://www.svt.se/sport/fotboll/vadjan-kasta-ut-iran-fran-vm-in-med-ukraina

aspekter fick utrymme att synas i artiklarna i en högre utsträckning beroende på vilka fotbollsmatcher som skulle spelas. Med detta i åtanke vill jag titta närmare på om det faktiskt finns skillnader på hur landslag skildras i media, och om det visar sig finnas skillnader i porträtteringen, även försöka förstå varför det är på det sättet.

2. Bakgrund

Den svenska sportjournalisten Olof Lundh, har sedan Qatars tilldelning av världsmästerskapet i fotboll, följt landets förberedelser inför turneringen och kritiserat både FIFA och Qatar för arrangemanget. I boken *Templet i öknen: så köpte Qatar världens största sport*, skildrar Lundh bland annat processen som genomsyrade Qatars triumf, migrantarbetarnas förhållanden, men också protesterna som uppstod i relation till allt runt omkring evenemanget[7]

Detta världsmästerskap som tilldelades Qatar, menar Lundh är ett trick från en nation som är på ett sätt, men vill framstå som något annat.[8] Han förklarar utvecklingen av den internationella fotbollen som en pengakarusell som tagit ytterligare fart, och som numera liknar en illusion där mångiare tagit över spelplanen, och där UEFA och FIFA konstant strävar efter tillväxt. Lundh drar paralleller till klimatkrisen där han menar att alla vet vad som behöver göras för att få stopp på utvecklingen, men där ingen vill uppoffra tillväxten.

Korruption och mutor kring FIFA och fotbolls-VM är något som förekommit under flera decennier. Exempelvis en lista på 175 hemliga utbetalningar av marknadsföringsbolaget International Sports and Leisure (numera ISL), från 1989 fram till början på 2000-talet.[9] Bolaget utbetalde närmare bestämt 100 miljoner dollar i mutor för att få lukrativa mångmiljarddollarkontrakt för världsmästerskap i fotboll. Det var bland annat den tidigare FIFA-presidenten Joao Havelange, ordförande för organisationen under 24 år, som mottagit mutor.[10] ISL hade under dryga 20 år betalat ut stora summor till fotbollsledare för olika VM-rättigheter[11]

Trots omständigheterna som präglades i samband med fotbolls-VM i Qatar, upplevde Olof Lundh att det var viktigt för journalistiken att både reportrar och fotografer skulle vara på plats

[7] Olof Lundh "inledning", i *Templet i öknen: så köpte Qatar världens största sport* (Stockholm: Volante, 2022).
[8] Lundh 2022, s. 215.
[9] Andrew Jennings, *Fult spel: sanningen om fifflet inom FIFA* (Stockholm: Pintxo, 2015), s. 56.
[10] Jennings 2015, s. 57.
[11] Jennings 2015, s. 58.

under mästerskapet. Han menar att bevakningen kring dessa typer av arrangemang behöver breddas bortom sporten, där nyheterna inte bara kretsar kring matchresultat.[12] Lundh beskriver OS i Peking 2022 som ett närliggande exempel, där han anser att det även borde rapporterats om Kinas förtryck av folkgruppen uigurer. För att detta skulle vara möjligt, menar Lundh att det skulle krävas oberoende journalister på plats inne i provinsen Xinjiang, vilket han påstår att kinesiska myndigheter inte accepterade. Lundh hävdar vidare att detta resulterade i en rapportering som uteblev, och där kommunistpartiets regisserade spel kunde pågå utan större påtryckningar.

För att försöka få en förståelse över de kontraster som fotbollen inramats av sedan sportens begynnelse, behövs det en närmare titt på dess bakgrund. Som Martin J. Power beskriver det i *Football and politics: the politics of football*, har sporten präglats av tribalism, protester, militär propaganda och politiska symboler sedan starten.[13] Genom sina lokala kopplingar och globala dragningskrafter menar författaren att fotboll blivit en viktig plattform för sociopolitisk distinktion och reglering.

Martin J. Power anser att fotboll även erbjuder ett unikt utrymme för offentligt uppträdande av olika identiteter. Författaren beskriver dels dessa grupper som hegemoniska, som försöker avgränsa normativa kulturella värderingar, dels som alternativa och diasporiska grupper som använder fotboll för att kritisera den dominerande normen och i stället värdesätta sin egen kultur. Författaren menar vidare att de senaste åren karakteriserats av politiska aktörer som utnyttjat fotboll för både social mobilisering och politisk propaganda, vilket han anser indikerar på ett nätverk av relationer mellan fotboll, politik och samhälle.

Politiska aktörer som profiterat på fotbollen är något som varit närvarande inom sporten tidigare. Exempelvis den argentinska fotbollslegendaren Diego Armando Maradona, som hade nära relationer till presidenter i sitt hemland.[14] Dessa relationer påstås grunda sig på den politiska maktens utnyttjande av en populär person för att ena folket.

---

[12] Lundh 2022, s. 229.
[13] Martin J. Power, i *Football and politics, the politics of football*, https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/23750472.2020.1723437?scroll=top&needAccess=true
[14] Ekim Caglar, *Propagandafotboll*, (Stockholm: Leopard, 2017), s. 106.

Om fotboll dels kan agera som nationsskapande och bevarande åt makten, så kan den å andra sidan framträda som verktyg för en motmakt och främja befrielsenationalistiska rörelsers syften.[15] Eftersom inflytelserika framgångar på fotbollsplanen skapar gemensamma minnen, kan den symboliserade gemenskapen i sin tur sätta ord och färg på den nationella känslan. Ett fotbollslandslag som representerar det egna landet kan därför göra en minoritet eller nation synlig i den politiska debatten.

Utifrån dessa aspekter fyller mediernas bevakning av sporten en betydande funktion som passerar ramarna av underhållning, och den lokala som nationella självbilden.[16] Medierna har även som uppgift att granska idrotten på samma sätt som all annan verksamhet i samhället. Med andra ord innebär sportjournalistik inte enbart skildring av vinnare och förlorare, utan har även sin utgångspunkt i en tillförlitlig och objektiv granskning av idrottens villkor och aktörer.

Utöver Olof Lundh, är det flertalet svenska sportjournalister som höjt ögonbrynen över de maktförhållanden som råder bland aktörer inom fotbollens sfär. I antologin *På mediernas planhalva: om pengar diktaturer och supportermakt*, resonerar exempelvis Johanna Frändén kring hur idrottsvärlden befinner sig i sin mest politiserade tid på väldigt länge.[17] Frändén talar bland annat om hur emirat från den persiska viken tagit över flera europeiska fotbollsklubbar för att ägna sig åt det som fått namnet “sportwashing”. Frändén menar vidare att länder som Qatar och Förenade Arabemiraten, väljer att investera i sportvärlden för att på så vis tvätta bort sina dåliga rykten gällande brist på mänskliga rättigheter, samt att påvisa vad det innebär att vara klubbägare i modern tid.

I kapitlet om sportjournalistik i antologin *Handbok i journalistikforskning*, resonerar Jesper Enbom tillsammans med Eric Carlsson om hur den moderna forskningen kring sportjournalistik utgått ifrån hur idrotten och dess utövare representeras symboliskt i text och bild, och hur sociala identiteter skaps i mediala skildringar om sport.[18]

---

[15] Ekim Caglar, *Fotboll i krig och fred: hundra år av konflikt och dialog* (Stockholm: Fri Tanke, 2020), s. 74.
[16] Inledning och författarpresentation, *På mediernas planhalva: om pengar diktaturer och supportermakt*, i Jesper Enbom & Jonathan Lundqvist (Red.), (Stockholm: Institutet för mediestudier, 2022), s. 9.
[17] Johanna Frändén, *Diktaturerna utnyttjar fotbollens stjärnglans*, i *På mediernas planhalva: om pengar diktaturer och supportermakt*, (Stockholm: Institutet för mediestudier, 2022), s. 39–40.
[18] Enbom & Carlsson, i Karlsson & Strömbäck 2019, s. 202.

Författarna talar även om hur forskare bland annat intresserat sig för hur "annorlundahet" personifieras inom sportjournalistiken i relation till en föreställd norm. Författarna menar vidare att det framför allt fokuserats på undersökningar om stereotypa representationer som grundar sig i kollektiva föreställningar om kroppar, genus, sexualitet, klass, etnicitet och nationalitet. Enbom och Carlsson förklarar hur forskare utifrån en normkritisk blick intresserat sig för ur de "Andra" framställs i förhållande till "Oss", och hur dominansrelationer skapats, omskapats och utmanats inom sportjournalistiken.

Enbom och Carlsson förklarar att de frågor som forskningen sökt svar på handlar om hur stereotypa framställningsformer ser ut, varför sportjournalistiken tenderar att tillämpa dessa, samt vilka sociala konsekvenser det kan medföra i vidare samhälleliga och sociala sammanhang. När det kommer till relationen mellan sportjournalistik, nationalitet och social identitet, talar författarna om mediernas betydelse för den symboliska produktionen kring sådant som har att göra med nationen och nationalhjältar.[19]

När det kommer till sport och etnicitet, menar Enbom och Carlsson att medieforskare analyserat hur sport och idrott införlivas med identitetsfrågor som sträcker sig över nationen eller sportutövarens etnicitet. Exempelvis föreställningar av "väst" i kontrast till "Orienten", vilket också är relevant för min studie.[20] När det inom forskningen resoneras kring dessa föreställningar, utgår man bland annat ifrån kolonial diskursanalys. Här diskuteras det exempelvis om hur *Orientalism* inte handlar om icke-västerländska kulturer, utan om hur dessa kulturer konstruerats i väst.[21]

3. Syfte och frågeställningar

Med tanke på att världsfotbollen har en tendens att spegla sin omvärld och även tvärtom, blir det svårt att hålla borta den politiska sfären från sporten, vilket bland annat blev förekommande under fotbolls-VM i Qatar. I vilken utsträckning och på vilket sätt det skrivs om fotboll och politik, kan dock skilja sig åt beroende på vilka landslag som porträtteras. Med detta i åtanke kommer undersökningen att fokusera på hur porträtteringen av landslag från Europa och MENA-

[19] Enbom & Carlsson, i Karlsson & Strömbäck 2019, s. 204.
[20] Enbom & Carlsson, i Karlsson & Strömbäck 2019, s. 205.
[21] Ania Loomba, *Kolonialism/postkolonialism: en introduktion till ett forskningsfält* (Stockholm: Tankekraft, 2008), s. 053.

regionen konstrueras inom svensk sportjournalistik, med utgångspunkt i Expressen och Aftonbladets rapporteringar i samband med fotbolls-VM i Qatar 2022.[22]

Detta eftersom fotbolls-VM i Qatar är relevant i tiden, med flera deltagande landslag som representerar de länder som jag vill göra min jämförelse med. Jag har vidare valt att undersöka Expressen och Aftonbladet eftersom de är Sveriges två ledande kvällstidningar, i synnerhet när det gäller rapportering om sport. I mina frågeställningar har jag valt att inleda med en bred huvudfråga, för att sedan försöka gå på djupet med en mer konkret delfråga.

1) Hur konstrueras rapporteringen av landslag från MENA-regionen respektive Europa inom svensk sportjournalistik i samband med fotbolls-VM i Qatar 2022?
2) Hur kan dessa skildringar förstås utifrån ett postkolonialt perspektiv?

3.1 Avgränsning

Undersökningen utgår ifrån svensk media eftersom det kan bli för brett att göra jämförelser med flera länders nyhetsrapportering. Detta eftersom det centrala i denna studie är jämförelsen mellan landslag, därför är möjligen jämförelser mellan landslag från olika delar av världen mer relevant, än att ta in flera länders nyhetsrapportering om ämnet. Eftersom de landslag från MENA-regionen som deltog under mästerskapet endast är 5 till antalet, var studiens ändamål till en början att titta på samtliga nationer från den regionen.

Men eftersom Qatar som varit en omdiskuterad värdnation under mästerskapet, och som på förhand fått en hel del uppmärksamhet kring sig, utesluts detta landslag från sammanhanget. Detta blev ännu tydligare efter att tillgången och användbarheten av materialet prövats. Eftersom Qatar enskilt, fick ungefär lika många sökträffar som de övriga landslagen fick tillsammans. Detta innebär i sin tur att den nation från Europa som hamnade i samma gruppspel som Qatar (Nederländerna), även hamnar utanför denna analys.

Det behövs dock göras ett urval på de europeiska landslag som deltog under mästerskapet, eftersom de är betydligt fler. Därför utgår studien ifrån de europeiska landslag som hamnade i samma gruppspel som nationerna från MENA-regionen, det vill säga de landslag från Europa som spelat minst en match mot dessa nationer. Om det visar sig finnas mer än en europeisk

[22] MENA-regionen = En engelskspråkig förkortning för begreppet ”Mellanöstern och Nordafrika”.

nation i samma gruppspel, kommer sedan den nation som tagit sig längst i turneringen att väljas. Detta för att få ett större utbud av "sökträffar", alltså fler artiklar skrivna om landslaget.

4. Tidigare forskning

Ämnen som berör mediarepresentation, postkolonialism och andrafiering, samt förhållandet mellan objektivitet och subjektivitet, är frågor som studerats under flera decennier och som fått en hel del utbredning såväl inom det svenska som det internationella forskningsfältet. Det finns även tidigare forskning som berör dessa ämnen utifrån internationella idrottssammanhang, och som specifikt behandlar synen på nationer och identiteter i relation till fotbollslandslag, och i samband med politiska aspekter. Dessa ämnen redogörs det för längre ner. Däremot är forskningen inte lika utbredd när det kommer till dessa frågor utifrån ett regionalt perspektiv. Det vill säga studier som fokuserar på flera landslag från samma världsdel, i förhållande till landslag från en annan del av världen, och där idrottsevenemanget utspelar sig på "de andras" hemmaplan.

4.1 Internationell forskning

Thomas Ross Griffin, forskare inom postkoloniala teorier, har i sin studie *Football in the hands of the other: Qatar's World Cup in the British broadsheet press*, analyserat reportage från *The Telegraph* och *The Guardian* i samband med fotbolls-VM i Qatar 2022.[23] Studien visar hur Homi Bhabas "skriv och text-dynamik" tillämpas för att representera en orientalisk diskurs som beskriver Qatar i koloniala termer. Griffin hänvisar bland annat till kulturkritiker som Edward Said och Stuart Hall, som menar att brittiska medier konstruerar en sådan diskurs för att återhämta en form av kolonial dominans som historiskt sett gynnat de förstnämnda.

Genom att anpassa teoretiska ramar som "utbytesgrammatik" av Said och mimik av Bhaba, förklarar Griffin hur brittiska mediers dominans ger utrymme för dem att bemöta den process av kunskapsbildning som gjorde det möjligt för kolonial diskurs att växa under 1800-talet. Griffin

[23] Thomas Ross Griffin *(2017), i Football in the Hands of the Other: Qatar's World Cup in the British Broadsheet Press.* https://www.researchgate.net/publication/323705390_Football_in_the_hands_of_the_other_Qatar's_World_Cup_in_the_British_broadsheet_press

menar vidare att Qatars framgång genom att efterlikna många av de västerländska kulturella egenskaperna, transformerat landet till ett livskraftigt hot som måste kontrolleras.

Avslutningsvis visar Griffins studie att den kulturella berättelsen om Qatar som brittisk media förmedlar till den globala publiken, utgår ifrån ett västerländskt perspektiv. Griffin menar vidare att den framhäver homogeniserande och eurocentriska skildringar som representerar en ideologisk agenda, med liten relevans för den faktiska kulturen i Qatar. Deras porträttering utmanar vidare de reducerande hierarkier av nykolonial rasism, som han påstår att de också främjar. Detta är även något som Ahmed Yunana, forskare inom politisk diskurs, diskuterar i *Political discourse analysis: a decolonial approach.* Yunana menar att den enda skillnaden mellan det förflutna och nuet, är att en del av koloniala diskurser återupptas i nyliberala diskurser som sedan försvaras av aktörer med ekonomiska intressen.[24]

En förklaring till det som diskuterats ovan kan möjligen hittas i John Mark Kings studie, *Global Media Framing of a Diplomatic Rift in the Middle East.* Genom en kvantitativ innehållsanalys analyserade King 80 olika engelskspråkiga tidningar från 34 nationer. Denna analys visade att tidningar och nyhetsbyråer, tenderade att följa sina respektive nationella regeringars ställningstaganden i rubriker om en diplomatisk klyfta mellan Qatar och fyra arabländer, (Saudiarabien, Egypten, Förenade Arabemiraten och Bahrain).[25]

Dessa aspekter belyser media och kommunikation forskaren Shani Orgad, i *Media representation and the global imagination*. I denna bok talar Orgad bland annat om det konstruktivistiska förhållningssättet, vilket hon menar indikerar på naiviteten i idén om representation som en spegel.[26] Författaren menar att varje representation är en inneboende och oundviklig konstruktion, samt en selektiv och speciell skildring av vissa delar av verkligheten, som alltid genererar vissa specifika betydelser och utesluter andra. Författaren menar vidare att

---

[24] Ahmed Yunana, *Political discourse analysis: a decolonial approach, 2020 i* https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/17405904.2020.1755707

[25] John Mark King, *Global Media Framing of a Diplomatic Rift in the Middle East, 2018 i* https://www.athensjournals.gr/media/2018-4-4-1-King.pdf

[26] Shani Orgad, *Media Representation and the global Imagination,* 1 uppl. (Cambridge: Polity Press, 2012), s. 53

denna uppfattning bygger på förståelsen om att signifikationssystem har en avgörande roll för skapande av betydelser.

Shani Orgad uppmärksammar även Foucaults teorier om diskurs i sin bok. Hon menar att Foucault ser diskurs som producerande av kunskap, snarare än ett medium eller verktyg för att uttrycka vår redan kommunicerande bildade kunskap.[27] Även om Foucault hänvisar till diskurs och inte representation, menar Orgad att hans teori antyder på att handlingen om representation och skapande av mening genom text och bilder, i sig transformerar maktrelationer och subjektiviteter om hur vi upplever och definierar oss själva. Närmare bestämt att representation är maktkonstituerande.

Det finns även forskning som berör dessa ämnen i samband med fotboll på en internationell nivå, och där det analyserats kring nationer och identiteter i förhållande till landslag. Sociologen Sharam Alghasi har i sin undersökning *Narration of Lives and Nations: National Stereotypes in the Coverage of World Cup Football in the Norwegian Channel TV2*, analyserat hur Iran och Mexiko, som två nationella och kulturella helheter, framställs i relation till en norsk sociokulturell kontext.

Alghasi fokuserar på hur Iran och “iranskhet” som “den andra” identifieras och representeras inom en norsk sociokulturell kontext, samt i relation till de geopolitiska förhållandena kring Iran före och under VM 2006.[28] Eftersom mediaberättelser ofta speglar maktrelationer, menar författaren att norska mediaberättelser om meningsskapande kring Iran som deltagare i VM, kan uppfattas som diskursiva konstruktioner som används för att beskriva och definiera "iranskhet" sett ur en europeisk eller norsk synvinkel.

Alghasis analys visar att i den norska sociokulturella kontexten skiljer sig de intertextuella reportagen om Iran och Mexiko, och resultatet visar att det finns en konstruktion som beskriver två olika världar som står i kontrast till Norge och norrmän på olika sätt.[29] Författaren menar vidare att inom det norska sammanhanget, spelar fotboll en viktig roll i pressbevakningen från

---

[27] Orgad 2012, s. 66.

[28] Sharam Alghasi, *Narration of Lives and Nations: National Stereotypes in the Coverage of World Cup Football in the Norwegian Channel TV2*, i https://sciendo.com/article/10.1515/nor-2017-0106 2011, s. 76.

[29] Alghasi 2011, s. 86.

Mexiko. Resan till Mexiko handlar om att konstruera ett orsakssamband där fotboll, passion och en hälsosam vardag hör ihop menar Alghasi.[30] Författaren förklarar vidare att det inte finns något utrymme för en representation som skildrar fattigdom, sociala orättvisor eller politiserade aspekter, som han menar också kan representera levnadsförhållandena i landet.

Alghasi förklarar att detta grundar sig i Mexikos position på den geopolitiska scenen i relation till Iran, där nyheter relaterade till Latin- och Sydamerika prioriteras allt mindre i norsk press. Frågor som berör Mellanöstern får dock uppmärksamhet i en större utsträckning av norska medier menar Alghasi. Detta eftersom Iran väckte en enorm internationell uppmärksamhet från västerländska medier på grund av sitt kärnkraftsprogram, samt sitt påstådda stöd för en internationell islamistisk terrorism menar Alghasi. Detta resulterade vidare i flera kritiker som argumenterade för en sanktion av det iranska landslaget precis innan turneringen förklarar han.

Avslutningsvis hävdar Alghasi att utifrån detta förhållningssätt förstås och representeras Mexiko mer som "oss", det vill säga som Norge och norrmän.[31] Trots att Norge och Mexiko vanligtvis inte identifieras som liknande nationer, framställs ”våra” västerländska värderingar som motsvarade till mexikanska värderingar genom fotbollen, menar författaren. Begrepp som kulturell närhet respektive kulturellt avstånd, är både användbara och relevanta begrepp för denna studie. Eftersom dessa definitioner kan förklara en del om hur nyhetsmedier förhåller sig till sin omvärld, och som i sin tur synliggörs i rapporteringen.

4.2 Svensk forskning

Det som resonerats ovan är även något som Heike Graf, docent i medie- och kommunikationskunskap, synliggör i kapitlet om etnisk mångfald och migration i antologin *Handbok i journalistikforskning.* Med utgångspunkt i sociologiska normativa och kritiska teorier, samt postkoloniala teorier, menar Graf att journalistiken hjälper till att upprätthålla och förstärka diskrimineringen och splittringen i samhället.[32] Graf talar om hur uppmärksamheten läggs på ”andrafiering” och diskrimineringsfrågor, både på produktionsnivå och

[30] Alghasi 2011, s. 87.
[31] Alghasi 2011, s. 88.
[32] Heike Graf, *journalistiken, Den etniska mångfalden och migrationen*, i Michael Karlsson & Jesper Strömbäck (Red.), *Handbok i journalistikforskning*, 2 uppl. (Lund: Studentlitteratur, 2019), s. 311.

medierepresentationsnivå. Framför allt i samband med innehållsanalyser utifrån ett postkolonialt perspektiv, menar Graf att det argumenteras om att medierna främjar ett ”vi och dem”-tänkande, där ”vi” står för något bättre i relation till ett sämre ”dem”.

Graf talar även om hur journalistiken präglas av den så kallade “medieekologin”, och att nyhetsvärde har en avgörande betydelse för vad medierna väljer att rapportera om, samt hur rapporteringen gestaltar sig.[33] Graf talar vidare om hur internationell forskning kring journalistik och etnisk mångfald tidigt riktat fokus på frågor om rasism och diskriminering, både i nyhetsrapporteringen och inom medieföretag. Graf menar vidare att medierapporteringen beskrivs som “diskursiv diskriminering” eller “institutionell rasism”, där rapporteringen kring invandring definieras utifrån nyhetsvärdet och mediearbetarnas fördomar. Detta kan exempelvis förklaras i att journalistikens etik inte är neutral eller fri från värderingar, utan har sitt ursprung i en viss historia, kultur och politisk kontext.[34]

Dessa ämnen belyser även Bengt Johansson, professor i journalistik och masskommunikation. Han menar att berättelser utgår från ett perspektiv, och att den värderingsfria journalistiken många gånger bekräftar “status quo” i samhället, och de samhällsstrukturer som redan existerar.[35] Johansson anser även att rapporteringar från journalister inte enbart utgår ifrån fakta, utan skildrar också en historia som gestaltas på ett eller annat sätt, vilket han menar att journalister ofta är omedvetna om. Författaren resonerar kring att föreställningar om objektivitet har sin grund i ett speglingsideal som i själva verket inte finns. Han påstår vidare att samtliga verklighetsbilder grundar sig på en eller annan form av ideologi, och att invändningar mot detta skulle innebära att objektivitetsidealet blir naivt.

4.3 Forskning inom postkoloniala studier

Inom postkoloniala studier talas det bland annat om hur ideologier internaliseras, det vill säga hur individer gör predominerande idéer till “sina egna” och hur de till synes “spontant”, kan ge uttryck för socialt bestämda tolkningar.[36] Denna idé utgår ifrån den franske kommunisten Louis

---

[33] Graf i Karlsson & Strömbäck 2019, s. 312.
[34] Mia-Maria Hammarlin & Susanne Wigorts Yngvesson, Filosofiska grunder för journalistisk etik, i Karlsson & Strömbäck 2019, s. 89.
[35] Bengt Johansson, *Journalistiken objektiviteten och partiskheten*, i Karlsson & Strömbäck 2019, s. 190.
[36] Loomba 2008, s. 043.

Althussers teorier om ideologi, som haft en inflytelserik roll inom poststrukturalistiska föreställningar om makt.

Det talas även om postkolonialistiska termer såsom *den Andre* och *den andre*, engelskans "the Other" respektive "the other". Vilket vidare behandlar kolonisatörens "annorlundahet", i förhållande till den koloniserade.[37] Detta utgår ifrån att kolonisatören är normen och definierar både sig själv och dem som koloniseras. Dessa föreställningar innebär vidare att kulturer som betraktas som avvikande, behöver anpassas efter den kulturella sfär som anses vara normen.[38]

5. Teoretisk ram

5.1 Diskursteori:

Denna teori handlar om förståelsen av det sociala som diskursiv struktur där alla sociala fenomen mer eller mindre kan analyseras med diskursanalytiska redskap.[39] De diskursanalytiska angreppssätten har sin grund i strukturalistisk och poststrukturalistisk språkfilosofi, som vidare utgår ifrån att språket bidrar till vårt tillträde till verkligheten.[40] Winther Jørgensen och Phillips talar om hur språket hjälper oss att skapa representationer av verkligheten, som inte enbart utgår från speglingar av en redan existerande verklighet, närmare bestämt bidrar representationerna till att skapa den. Författarna menar vidare att detta inte utesluter verklighetens existens eftersom betydelser och representation är verkliga i sig. De menar dock att den enbart får betydelse genom diskurs.

Författarna menar att den allmänna uppfattningen i diskursteorin är att sociala fenomen aldrig uppnår en färdig tolkning. Närmare bestämt kan en betydelse aldrig definitivt fastställas, vilket ger utrymme till konstant social strid om definitioner av samhälle och identitet menar författarna. De menar vidare att denna strid i sin tur får sociala konsekvenser, och att det är diskursanalytikerns uppgift att studera strävan att etablera entydighet i det sociala på alla nivåer. Diskursteorin är relevant för denna studie, eftersom den ger utrustning till att studera språkets struktur i nyhetsartiklarna, och sätta de i ett sammanhang av en större innebörd.

[37] Tenngart 2019, s. 135.
[38] Tenngart 2019, s. 136.
[39] Winther Jørgensen & Phillips 2000, s. 31.
[40] Winther Jørgensen & Phillips 2000, s. 15.

5.2 Postkolonial teori:

Ordet postkolonialism och postkolonial kan förklaras genom olika betydelser beroende på sammanhanget som begreppen diskuteras i. Ordet postkolonial, utgår ifrån den historiska perioden efter att de flesta europeiska kolonierna runt om i världen frigjort sig från de västerländska kolonialmakterna, och därmed blivit självständiga.[41]

En grundtanke inom postkolonial teori enligt Tenngart, är att den europeiska kolonialismen gjort det västerländska normativt i stora delar av världen.[42] Tenngart menar vidare att det som inte är västerländskt betraktas i flera olika sammanhang som avvikelser från normen. Författaren förklarar hur denna generaliserande differentiering mellan västerländskt och icke-västerländskt, grundar sig på en uppsättning heterogena hierarkier. Närmare bestämt moraliska, civilisatoriska, kulturella och sociala hierarkier som överlappar varandra och skapar ett gemensamt normativt mönster. Till sist förklarar han att det är dessa aspekter som postkolonialistisk teori beskriver och diskuterar. Denna teori är lämplig för denna studie, eftersom den har redskapen som behövs för att kunna problematisera avvikande kulturer utifrån ett västerländskt perspektiv.

5.3 Postkolonialism och diskurs:

Inom forskningen står det postkoloniala tillståndet i kontrast till kolonialismens epok. Detta genom en skillnad mellan orden, kolonialism och imperialism. Närmare bestämt karakteriserar kolonialismen något praktiskt och konkret, nämligen hur en grupp individer erövrar ett område, medan imperialismen kännetecknas av en ideologi.[43] Kolonialismen är vidare resultatet av imperialismens ideologi, som legitimerar en nations ockupation över ett annat område.

En del kritiker menar att den moderna tidens studier av det postkoloniala fältet, gett utrymme för litterära texter att synliggöras i stället för sociala förlopp.[44] Vilket innebär att analyser av representationer och diskurser, ersatt all diskussion om faktiska händelser och fysisk verklighet. Det har framhållits hur uppkomsten till denna utveckling, har sin förklaring hos Edward Saids *Orientalism*, där boken beskrivs som ett kolonialt slagfält. Medan författaren undersökt den

[41] Paul Tenngart, *Litteraturteori*, (Falkenberg: Gleerups utbildning AB, 2019), s. 129.
[42] Tenngart 2019, s. 130.
[43] Tenngart 2019, s. 132
[44] Loomba 2008, s. 099.

politiska innebörden av texter, har samtidigt en ny syn på diskurs som ”text” manifesterat sig i postkoloniala arbeten.

Paul Tenngart lyfter även fram hur den postkolonialistiska litteraturvetenskapen framhåller textanalysen som en politisk handling.[45] Tenngart menar vidare hur undersökningar av äldre texters kolonialism kan förklara kvardröjande kolonialistiska inslag i vår samtida litteratur. Tenngart redogör för hur vårt språk och våra litterära riktlinjer inte förändras enbart på grund av att dess ideologiska bakgrunder blivit utdaterade. Snarare har ordval, formuleringar och bestämningar en tendens att leva kvar, menar han.

Den koloniala diskursanalysen ger utrymme till att upptäcka länkarna mellan det iakttagbara och det underliggande, mellan det framträdande och det marginaliserade, samt mellan idéer och institutioner.[46] Vidare kan den även bidra till att undersöka hur makten verkar genom språk, litteratur, kultur och vardagliga institutioner.

Inom kolonial diskursanalys, har Foucault bland annat lyft fram idén om att människor bestäms av sina existensvillkor till dess yttersta gräns.[47] Foucault talade även om hur det mänskliga subjektet inte är ett fritt och oberoende väsen. Han menade vidare att alla mänskliga idéer och alla kunskapsområden, struktureras och förutbestäms av ”lagarna i en särskild kunskapskodex”. Därmed menade han att inget subjekt är ”fritt” och inget anförande obunden av denna förutbestämda riktlinje eller kodex. Det är i denna kontext som Foucault tillkännager författarens ”död”, och menar vidare att ingen enskild individ kan vara den enda källan bakom ett yttrande.

Genom att använda sig av koloniala diskurser som ett maktbegrepp, kunde Edward Said avlägsna sig från en begränsad och teknisk syn på det koloniala myndighetsutövandet, och i stället analysera hur kolonialmakten bevarats genom en diskurs om Orienten.[48] Närmare bestämt genom att utveckla tankestrukturer som kom till uttryck i litterära och konstnärliga framställningar, i politiska och vetenskapliga skrifter, men även i orientalism som akademisk disciplin.

Saids mest väsentliga tes var att orientalismen eller “studiet” av Orienten främst var en politisk vision av verkligheten, vars struktur framhöll skillnaden mellan det kända (Europa, västerlandet,

[45] Tenngart 2019, s. 135.
[46] Loomba 2008, s. 056.
[47] Loomba 2008, s. 045.
[48] Loomba 2008, s. 056.

“vi”) och (Orienten, österlandet, “de”). Said menar vidare att detta motsatsförhållande är en av stöttepelarna i den europeiska självinsikten. Exempelvis förklarar Said att om de koloniserade folken var irrationella, var européerna rationella. Om Orienten genomsyrades av barbari, utmärktes Europa av civilisation. Om Orienten var statisk, betraktades Europa i stället som progressiv.

6. Metod och material

Materialet kommer att omfattas av nyhetsartiklar från både Expressen och Aftonbladet som hämtas från Retrievers mediearkiv. Dessa tidningar har rapporterat en hel del kring världsmästerskapet i Qatar, i förhållande till exempelvis SVT som till en början var tänkt att tillämpas i analysen. Utöver att Aftonbladet och Expressen är de största kvällstidningarna i Sverige, har de även en betydande sportbevakning, och har under en längre tid varit ledande inom svensk sportjournalistik. Detta underlättade urvalsprocessen då det innebar ett större utbud av antal nyhetsartiklar, och som därmed kan resultera i ett bredare perspektiv på innehållet.

Urvalet av artiklar kommer vidare att begränsas till november och december månad under år 2022 då fotbolls-VM i Qatar ägde rum. Mästerskapet var i gång mellan den 20 november fram till den 18 december. För att anpassa urvalet av artiklar till en tidsperiod som varar i samband med mästerskapet, kommer urvalet att utgå ifrån den 1 november till den 31 december. Detta eftersom det skrivs om fotbolls-VM både innan mästerskapet drar i gång, och efter att turneringen avslutats.

En prövning av materialets tillgänglighet resulterade i en omfattning av totalt 387 artiklar från Expressen, respektive 823 artiklar från Aftonbladet. Sökorden som användes var *VM, Qatar, Marocko, England, Iran, Kroatien, Saudiarabien, Frankrike, Tunisien* och *Polen*. Närmare bestämt har ett totalurval tillämpats, som vidare innebär att samtliga enheter inkluderats för den aktuella tidsperioden.[49]

Analysenheterna filtrerades fram enligt följande: webbaserade artiklar på svenska ur Expressen och Aftonbladet mellan ovannämnda datum. De artiklar som sedan blev valda hade flest antal ord och nämnde landslagen vid namn flest gångar. Därutöver de artiklar som utgick ifrån

[49] Michael Karlsson & Bengt Johansson, *Kvantitativ innehållsanalys*, i Mats Ekström & Bengt Johansson (red.), *Metoder i medie- och kommunikationskunskap*, 3 uppl. (Lund: Studentlitteratur, 2019), s. 178.

sammanhang som berörde landslagen. Detta eftersom många av artiklarna handlade om andra företeelser än just om landslagen.

Att endast utgå ifrån en artikel respektive nyhetsmedium och landslag kan tolkas som för smalt, där två artiklar per nyhetsmedium och landslag i stället kan fungera som en bärande del till varandra, för att sedan urskilja mönster i innehållet. Dock utgår denna jämförelse från två olika regioner i världen där jag vill försöka analysera skillnader i rapporteringen kring dessa områden i sig. I detta sammanhang placerar jag därför dessa landslag utifrån ett kollektivt perspektiv, där åtta artiklar vardera hör till respektive region.

Det är vidare ett stratifierat urval som tillämpats för att få fram artiklar från respektive nyhetsmedium. Detta är närmare bestämt ett slumpmässigt urval där man först delar upp enheterna i tydligt separerade grupper, i detta fall nyhetsartiklar från två olika kvällstidningar.[50] Ur respektive grupp har analysenheterna sedan slumpats fram. Detta urval kan även benämnas som ett strategiskt urval.

Tabell 1.1 (Expressen).

Sökord:	**Träffar:**	**Utvalda artiklar utifrån ovannämnda kriterier:**	**Nummer:**
"VM Qatar Marocko"	55	"Magnus Falkehed: Det stora spelet bakom Marockos match"	1
"VM Qatar England"	67	"VM-landslagen viker sig för Fifa-förbudet i Qatar"	2
"VM Qatar Iran"	42	"Ärkefienderna finns inte på plan när USA möter Iran"	3
"VM Qatar Kroatien"	48	"Kroatien vinner VM-brons - sänkte Marocko"	4
"VM Qatar Saudiarabien"	38	"Bachner: Kanske den sportsliga jordbävning vi behövde"	5
"VM Qatar Frankrike"	84	"Noa Bachner: Frankrike blundar och hoppas på Mbappé – det kan räcka"	6
"VM Qatar Tunisien"	28	"Petter Landén: Omöjligt att värja sig för passionen"	7
"VM Qatar Polen"	25	"Kim Källström förskräckt efter bilderna"	8

Tabell 1.1: Artiklar i Expressen (1/11-22 - 31/12-22).

[50] Karlsson & Johansson, *Kvantitativ innehållsanalys*, i Ekström & Johansson 2019, s. 179.

Tabell 1.2 (Aftonbladet).

Sökord:	**Träffar:**	**Utvalda artiklar utifrån ovannämnda kriterier:**	**Nummer:**
"VM Qatar Marocko"	107	"Marockanska läktartraditionen har följt med till Qatar"	1
"VM Qatar England"	157	"Kane trotsar förbudet - kan straffas av Fifa"	2
"VM Qatar Iran"	95	"Fotbollsspelarna marionetter i ett storpolitiskt spel"	3
"VM Qatar Kroatien"	103	"Bank: Kroatien till semifinal - älskade fotboll"	4
"VM Qatar Saudiarabien"	76	"Niva: Ursäkta mig, jag måste vråla och jubla"	5
"VM Qatar Frankrike"	170	"Bank: En match som utmanade ett helt land"	6
"VM Qatar Tunisien"	55	"Bank: Är Tunisien turneringens nya sagolag?"	7
"VM Qatar Polen"	60	"Argentina och Polen vidare efter jätterysare"	8

Tabell 1.2: Artiklar i Aftonbladet (1/11-22 - 31/12-22).

6.1 Motivering till valet av metod

Med utgångspunkt i en kvalitativ diskursanalys kommer artiklarna att analyseras för att på så vis utröna hur det skrivits kring de olika landslagen. Samt tillämpas för att identifiera olika ord, tolka meningar och hitta innebörd i artiklarna som används för att beskriva dessa målgrupper. Diskursanalysen kommer även att användas för att analysera i vilken utsträckning dessa landslag sätts i sammanhang som ligger utanför fotbollens sfär. Närmare bestämt kommer en kritisk diskursanalys att tillämpas i denna undersökning.

Peter Berglez talar om hur den kritiska diskursanalysen införlivar samhällskritik och vetenskap, där meningsskapande genom tal, skrift eller bilder i texter kan förstås som diskus.[51] Berglez menar vidare att en central definition av diskurs i detta sammanhang är "språk som social handling". Berglez förklarar även att av vår kommunikation genom språket, är en produkt av det omgivande samhället, samtidigt som han resonerar kring hur vårt språk bidrar till att "konstruera" samhället. För att sedan kunna observera språkets sociala dimension, menar

[51] Peter Berglez, *Kritisk diskursanalys*, i Ekström & Johansson 2019, s. 226.

författaren att det krävs ett analytiskt fokus på hur texter är omgivna av olika situationer, institutioner samt som han själv beskriver som “osynliga” och “synliga” strukturer.

Det kan uppfattas som att den kritiska diskursanalysen ger utrymme till att kunna fördjupa sig i textens meningar och ord, på ett sätt som möjliggör djupgående förklaringar av innehållets innebörd och ideologiska funktion. Dock kan det tolkas som att analyserandet av diskurser och ordval i en kritisk diskursanalys, även kan bidra till ett “överanalyserande” av textens uppbyggnad. Vilket i sin tur kan resultera i att forskaren studerar på nivåer som inte ger några betydelser till kontexten. Detta kan även förklaras utifrån ”teoretisk validitet”, som handlar om huruvida ett mått för ett begrepp verkligen mäter begreppet i fråga.[52]

Eftersom en text analyseras av den forskare som ska genomföra studien, är det även forskaren som bedömer vilka ord som får betydelse i textinnehållet. Detta har fått mig att reflektera över subjektiviteten som den kritiska diskursanalysen ger upphov till. Därför kan det argumenteras för att en triangulering där en kvantitativ innehållsanalys får plats i studien, är mer fördelaktig i dessa typer av undersökningar. Eftersom den kvantitativa metoden kräver att insamlingen av det material som ska studeras sker både objektivt och systematiskt.[53] Med objektiv menar Karlsson och Johansson att tolkningen av innehållet ska få samma resultat oavsett vilken person det är som samlar in materialet. Detta kan även förklaras utifrån termen ”reliabilitet”, som behandlar frågor kring måttens och mättningarnas tillförlitlighet och följdriktighet.[54] Författaren menar vidare att inflytandet från den enskilde forskaren försöker uteslutas i en kvantitativ innehållsanalys.

Med systematisk materialinsamling menar författarna att allt relevant material dels ska ha lika stor möjlighet att komma med i studien, dels utvärderas utifrån samma definitioner och begrepp. Denna aspekt upplever jag dock att denna undersökning har. Avslutningsvis upplever jag att den kritiska diskursanalysen är ett bra alternativ för denna undersökning, eftersom den ger en flerdimensionell bild av texternas innehåll.

---

[52] Alan Bryman, *Samhällsvetenskapliga metoder*, (Stockholm: Liber, 2018), s. 209.
[53] Karlsson & Johansson, i Ekström & Johansson 2019, s. 172.
[54] Bryman 2018, s. 207.

6.2 Analysschema

Analysdimensioner för den kritiska diskursanalysen kommer vidare att utformas utifrån ett analysschema. Detta analysschema är i synnerhet inspirerat av medieforskaren Anabela Carvalho, som skapat en modell för kritisk diskursanalys anpassad efter medier.[55]

- Textens huvudsakliga innehåll och omgivande struktur
- Relationen mellan makro- och mikrotext
- Ideologi
- Diskursiva strategier
- Fördjupning av aktörer
- Språk i detalj
- Jämförande-synkronisk analys

Berglez redogör även för ett ytterligare steg i analysschemat, nämligen "historisk-diakronisk analys", vilket innebär att texten sätts in i ett historiskt perspektiv för att undersöka ideologiska förändringar. Eftersom denna studie inte behandlar historiska aspekter, kommer denna analysdimension att uteslutas.

Vidare kommer inte samtliga analysdimensioner att tillämpas på respektive artikel, utan endast de analysdimensioner som är relevanta för den specifika texten kommer att användas.

7. Resultat

F1: Hur konstrueras rapporteringen av landslag från MENA-regionen respektive Europa inom svensk sportjournalistik i samband med fotbolls-VM i Qatar 2022?

I denna del kommer löpande analyser och tolkningar att tillämpas parallellt med textutdrag från respektive artikel, samt problematiseras utifrån valda analysdimensioner. I denna del kommer vidare den första frågeställningen att besvaras.

7.1 Expressen:

[55] Berglez, i Ekström & Johansson 2019, s. 237.

Text 1*: ”Det stora spelet bakom Marockos match”* – Marocko

1. Textens huvudsakliga innehåll och omgivande struktur

Texten har sin utgångspunkt i matchen mellan Marocko och Frankrike och präglas sedan av olika segment som behandlar politiska ämnen utanför matchens sfär.[56] Dessa politiska ämnen behandlar bland annat Marockos relation till Frankrike, landets makthavare sinsemellan, relationer på ett bredare internationellt plan samt kolonialismen från olika perspektiv.

Artikelns bilder är dels på Frankrikes president under en presskonferens. Den andra på marockanska supportrar som är ute på gatorna i en folkmassa och ser ut att fira en triumf. Den tredje på både president Macron och de marockanska supportrarna, som står i kontrast till varandra.

2. Relationen mellan makro- och mikrotext

Det dominerande huvudtemat i texten (makro) kan uppfattas vara de politiska aspekterna som rör Frankrike och Marockos relation till varandra, samt internationella intressen som berör länderna, snarare än fotbollsmatchen mellan nationerna. Vidare kan det argumenteras för att textens delteman (mikro) utgår från ett individuellt plan där fokus hamnar på förhållandet mellan Frankrikes president, Emmanuel Macron och Marockos kung, Mohamed VI.

3. Ideologi

“På den södra sidan av Medelhavet pågår nämligen en av de potentiellt farligaste politiska spänningarna i vårt närområde”. Här kan det tolkas som att skribentens ställningstagande är subjektiv, trots att meningen formuleras på ett objektivt sätt. Eftersom det inte är en självklarhet att alla samtycker till den bild skribenten ger om konflikten.

4. Diskursiva strategier

“Det stora spelet bakom Marockos match”. Enbart genom artikelns rubrik, kan det tolkas som att skribenten positionerat ett visst perspektiv för hela texten. Eftersom skribenten enbart väljer att

[56] Magnus Falkehed, *Magnus Falkehed: Det stora spelet bakom Marockos match* (2022, 14 december, Expressen), i https://www.expressen.se/sport/fotboll/vm-2022/magnus-falkehed-det-stora-spelet-bakom-marockos-match/

lyfta fram den ena nationen i stället för de båda, när det resoneras kring de politiska företeelserna inför matchen.

6. Språk i detalj

"Den marockanske monarken anklagas för att ha avlyssnat mobiltelefoner i Frankrike – inklusive president Macrons egen telefon, med hjälp av israelisk teknik". Här kan det tolkas som att skribentens beskrivande av Marockos kung skiljer sig åt från textens tidigare mening. "Kommer den franske presidenten Emmanuel Macron synas skaka hand med kung Mohamed VI i VIP-logen? Kommer detta innebära ett närmande av två nationer som har haft, milt sagt kyliga relationer den senaste tiden?".

I den första meningen beskrivs det hur den "marockanska monarken" anklagas för något, och i den andra meningen skildras det hur en kylig relation kan lösas upp, och då nämner skribenten kungen vid hans namn. Här kan det uppfattas som att skribenten väljer att uttrycka sig olika om den marockanska kungen Mohamed VI beroende på meningens innebörd. Medan Frankrikes president omnämns på liknande sätt i de båda meningarna.

Text 2: *"VM-landslagen viker sig för Fifa-förbudet i Qatar*" - England

1. Textens huvudsakliga innehåll och omgivande struktur

Texten handlar om det engelska landslagets ställningstagande gällande en regnbågsfärgad armbindel som lagets kapten tänkt bära under mästerskapet, som en manifestation för inkluderande inom fotbollen.[57] Vidare skildrar texten hur de till slut valde att utesluta denna kaptensbindel på grund av Fifa-förbud som skulle kunna resultera i eventuella straffåtgärder.

2. Relationen mellan makro- och mikrotext

Det kan argumenteras för att textens övergripande del kännetecknas av hur det engelska landslaget positionerat sig gällande kaptensbindelsfrågan. Vidare kan det tolkas som att textens delteman i synnerhet karakteriseras av de utlåtanden som kommer från landslagets förbundskapten och lagkapten. Men även uttalanden från ett antal europeiska landslagsförbund

[57] Sebastian Parkkila*, VM-landslagen viker sig för Fifa-förbudet i Qatar* (2022, 21 november, Expressen), i https://www.expressen.se/sport/fotboll/vm-2022/harry-kane-kan-varnas-for-att-bara-one-love-armbindel/

med liknande ställningstaganden. Fifas president får även utrymme att uttala sig i texten som en respons till tidigare yttringar.

3. Ideologi

"VM-landslagen i Qatar skulle stå upp för rättvisa och inkludering". Hur läsaren än resonerar kring den regnbågsfärgade kaptensbindeln, framgår det tydligt att denna fråga inte är självklar hos samtliga aktörer. Därför kan det uppfattas som att skribenten beskriver denna synpunkt som något oemotsagd.

4. Diskursiva strategier

"Även Wales, Belgien, Danmark, Tyskland, Nederländerna och Schweiz viker sig för förbudet". Här tillägger skribenten övriga europeiska nationer som gått i Englands fotspår kring frågan om den regnbågsfärgade kaptensbindeln. Detta kan tolkas som att skribenten trycker på vad som är rätt i denna fråga, och som ett försök att påverka sina läsare.

5. Fördjupning av aktörer

Som ovannämnt, är textens främsta aktörer det engelska landslagets förbundskapten och lagkapten. Dessa individers ståndpunkter hör dels samman med varandra, dels med de övriga europeiska fotbollsförbundens åsikter kring frågan om den regnbågsfärgade kaptensbindeln. Därför kan det tolkas som att dessa individer beskrivs som en del i ett större kollektiv. Detta i förhållande till Fifas president, vars ställningstagande inte framgår av andra aktörer i texten.

6. Språk i detalj

"Nu viker sig däremot samtliga förbund för Fifas regnbågsförbud". I denna mening kan det tolkas som att skribenten själv positionerat sin ståndpunkt i frågan. Detta eftersom skribenten använt sig av värdeladdade ord, nämligen "Nu viker sig". Detta kan tolkas som att skribenten själv anser att besluten från förbunden är något negativt.

Text 3: ”*Ärkefienderna finns inte på plan när USA möter Iran”* - Iran

1. Textens huvsakliga innehåll och omgivande struktur

Texten har sin utgångspunkt i matchen mellan USA och Iran, och karaktäriseras sedan av ytterligare segment som behandlar den inhemska politiken i Iran.[58] Dessa ämnen handlar bland annat om Irans politiska relation till USA, men i synnerhet om den interna konflikten bland regimtrogna och regimmotståndare i Iran.

2. Relationen mellan makro- och mikrotext

Det kan argumenteras för att textens övergripande del utmärks av Irans inhemska konflikt mellan regimmotståndare och regimtrogna. Vidare kan det uppfattas som att textens delteman är kopplingar till denna konflikt. Exempelvis hur spelarna i det iranska landslaget positionerat sig i frågan, och vad både regimen i landet och folket förväntar sig av sina landslagsspelare i den politiska debatten.

3. Ideologi

"Åtskilliga unga iranier ser USA som det stora hoppet, som föregångslandet". Denna mening kan tolkas som att det vore en självklarhet att unga iranier ser USA som en förebild. Detta ställningstagande underbygger skribenten vidare genom meningen, "Flera har anhöriga som emigrerat till USA och följer amerikansk satellit-tv via paraboler på taken i Teheran". Utifrån denna slutsats kan det tolkas som att skribentens subjektiva perspektiv, framstår som något objektivt.

4. Diskursiva strategier

"Det är två ärkefiender som möts på fotbollsplan. Men om det blir bråk kring arenan så lär det inte vara amerikaner som slåss mot iranier. Utan iranier mot iranier". Detta är artikelns ingress, vilket kan tolkas som att en viss idé om iranier ramas in. Sättet som ingressen formuleras på, kan i sin tur påverka läsarens sätt att tänka och se på iranier som folkgrupp och på det iranska samhället i stort.

Text 4: "*Kroatien vinner VM-brons - sänkte Marocko"* - Kroatien

1. Textens huvudsakliga innehåll och omgivande struktur

[58] Mats Larsson, *Ärkefienderna finns inte på plan när USA möter Iran* (2022, 29 november, Expressen), i https://www.expressen.se/kronikorer/mats-larsson/arkefienderna-finns-inte-pa-plan-nar-usa-moter-iran/

Texten handlar om bronsmatchen mellan Kroatien och Marocko och fortlöper att göra så texten igenom.[59] Skribenten skildrar matchsekvenser och landslagens respektive förbundskaptener kommer till tals.

2. Relationen mellan makro- och mikrotext

Det kan uppfattas som att huvudtemat i texten domineras av skribentens skildring av matchen i sin helhet, och där delteman utgår ifrån de utlåtanden som förbundskaptenerna får utrymme till att göra.

5. Fördjupning av aktörer

"VM:s sensationslag Marocko slutar därmed fyra i turneringen och missar därmed möjligheten att bli första afrikanska nation att vinna en VM-medalj". Här kan det uppfattas som att det marockanska landslaget som i första hand representerar den egna nationen, placeras som en del i ett större kollektiv, när skribenten resonerar kring landet utifrån ett kontinentalt perspektiv.

Text 5: "*Bachner: Kanske den sportsliga jordbävning vi behövde"* - Saudiarabien

1. Textens huvudsakliga innehåll och omgivande struktur

Texten utgår från Saudiarabiens vinst över Argentina och det skildras även kring supportrar utanför matcharenan, samt matchsekvenser.[60] Texten har även ett ytterligare segment där skribenten resonerar kring Saudiarabiens vinst över Argentina utifrån yttre faktorer. Nämligen hur denna triumf för Saudiarabien har paralleller till landets regim.

2. Relation mellan makro- och mikrotext

Det kan tolkas som att textens huvudtema domineras av skribentens redogörelse för matchens olika spelsekvenser. Medan delteman i texten dels fokuserar på supportrar i samband med matchen, dels på den argentinska fotbollsspelaren Lionel Messi. Ett annat deltema som

[59] Petter Östman, *Kroatien vinner VM-brons - sänkte Marocko* (2022, 17 december, Expressen), i https://www.expressen.se/sport/fotboll/vm-2022/kroatien-vinner-vm-brons-sankte-marocko/

[60] Noa Bachner, *Bachner: Kanske den sportsliga jordbävning vi behövde* (2022, 22 november, Expressen), i https://www.expressen.se/sport/fotboll/vm-2022/bachner-kanske-den-sportsliga-jordbavning-vi-behovde/

skribenten lyfter upp i slutet av artikeln, men som på något sätt kan tolkas som en summering av texten, är Saudiarabiens vinst på fotbollsplanen i relation till landets politiska ledare.

3. Ideologi

“Det går så klart att se på det saudiska fotbollslandslaget som något deras regim får möjlighet att sola sig i när det går bra och bara sura över det, och det är ju alltid baksidan av den här sortens händelser, när totalitära stater använder idrottsframgångar som maktmedel”. Här redogör skribenten hur det kan finnas en baksida med Saudiarabiens vinst i denna fotbollsmatch, på grund av landets regim som troligtvis gläder sig över det sportsliga resultatet.

Det ska även tillägas att textens nästkommande mening, omfattas av en beskrivning som möjligen inte har en lika stark ideologisk inriktning. “Men det går också att se de elva individuellt, kollektivt, erfarenhetsmässigt underlägsna spelarna som bröt sönder den argentinska matchplanen”.

4. Diskursiva strategier

“Kanske den sportsliga jordbävning vi behövde”. På detta sätt väljer skribenten att rubrik sätta artikeln efter att Saudiarabien besegrat Argentina. Matchen slutade på ett sätt som många nog inte hade förväntat sig, och detta förklaras många gånger som en “bragd” eller “triumf” i sportsliga sammanhang. Här väljer dock skribenten att belysa det saudiska landslagets framgång genom ordet “jordbävning”, ett ord som oftast förknippas med något negativt.

Det kan uppfattas som ett liknande perspektiv framgår i artikelns ingress, “Saudiarabien har knäckt Argentina”. “Knäcktes VM-koden av bara farten?”. Återigen kan det tolkas som att det saudiska landslagets bedrift återges i negativa termer, eftersom “knäcka en kod” oftast tillämpas i negativa sammanhang. Denna mening är ett ytterligare exempel. “Saudiarabien spöar Argentina”

5. Fördjupning av aktörer

“Hervé Renards spelare flög runt i någon sorts adrenalinchock”. Denna mening kommer efter att skribenten återgett Saudiarabiens ledningsmål. Här kan det tolkas som att skribenten refererar till spelarna i det saudiska landslaget genom en specifik identitet, nämligen till deras franska förbundskapten. Sedan kan det även tolkas som att skribenten väljer att lyfta fram något positivt

hos de saudiska spelarna, utifrån en beskrivning som vanligtvis associeras med något negativt, det vill säga genom ordet “adrenalinchock”.

På liknande sätt återges de saudiska spelarna längre fram i texten. “Efter 20 minuter hade Hervé Renards gäng haft en period av spelmässigt inflytande som Qatar aldrig kom i närheten av mot Ecuador”. Här refereras spelarna återigen till deras franska förbundskapten, men denna gång genom benämningen “gäng” vilket är en beskrivning som generellt sätt används i sammanhang kring kriminella konflikter, snarare än i fotbollskontexter. Sedan väljer skribenten att placera Saudiarabiens landslag i relation till Qatars. Här kan det vidare tolkas som att Saudiarabiens landslag beskrivs som del i ett större kollektiv, eftersom det i texten inte finns något förtydligande till den parallell som skribenten gör.

6. Språk i detalj

“Strax till höger om mig befann sig en röjig grupp supportrar som skrålade med i den saudiska nationalsången”. I denna mening skildrar skribenten de saudiska supportrar som befann sig inne på fotbollsarenan, med vad som kan tolkas som en överflödig diskurs. Detta eftersom en grupp fotbollssupportrar som följer sitt lag inne på en arena, oftast är livliga och högljudda, det är närmare bestämt inget främmande element att de för sig på det viset. Det hade möjligen varit tillräckligt med en beskrivning av supportrarna utan ordet “röjig” och byta ut “skrålade”, mot sjöng.

När skribenten väljer att redogöra matchresultatet på detta sätt, “En praktiskt omöjlig 2–1-seger", kan det även tolkas som överflödigt. Eftersom Saudiarabien praktiskt vann över Argentina, och eftersom det inte finns något annat sätt att vinna en fotbollsmatch på. “En teoretisk omöjlig 2–1-seger" hade möjligen varit en rimligare redogörelse av matchresultatet.

Text 6: ”*Noa Bachner: Frankrike blundar och hoppas på Mbappé – det kan räcka”* - Frankrike

1. Textens huvudsakliga innehåll och omgivande struktur

Texten har sin utgångspunkt i åttondelsfinalen mellan Frankrike och Polen, och skribenten redogör för flera olika matchsekvenser.[61] Det franska landslagets prestationer problematiseras

[61] Noa Bachner, *Noa Bachner: Frankrike blundar och hoppas på Mbappé – det kan räcka* (2022, 4 december, Expressen), i https://www.expressen.se/sport/fotboll/vm-2022/noa-bachner-frankrike-blundar-och-hoppas-pa-mbappe-det-kan-racka/

både under denna turnering, och under tidigare mästerskap. Artikeln inleds dock med en kortare beskrivning av Qatar som värdnation. En ytterligare faktor som genomsyrar texten, är skildringar av den franska fotbollsspelaren Kylian Mbappé som landslagets enda hopp på fotbollsplanen. Resonemang kring Frankrikes förbundskapten är även något som förekommer i texten.

2. Relation mellan makro- och mikrotext

Det kan argumenteras för att textens dominerande huvudtema är skribentens redogörelse för prestationerna hos det franska landslaget, i förhållande till den franska fotbollsspelaren Kylian Mbappé. Samt den franska förbundskaptenens taktiska drag och beslut i relation till sitt landslag. Dessa huvudteman framgår även av rubrik, ingress och bildsättning som kretsar kring just Mbappé och Frankrikes förbundskapten. Vidare kan det uppfattas som att textens delteman utgår ifrån spelsekvenser som berör andra spelare i Frankrike, samt motståndarlagets prestation. Avsnittet om Qatar som värdnation, kan tolkas som ett deltema i texten eftersom den enbart nämns kortfattat inledningsvis, men får en bredare betydelse utifrån skribentens redogörelse.

3. Ideologi

“Kanske led hans landslag av det som måste börja betecknas som Qatar-syndromet". Denna mening kan tolkas som att skribenten framställer sin åsikt som något naturligt och självklart, och där det franska landslagets prestationer förklaras genom liknelser till Qatar som värdnation, vilket framgått som något negativt i texten.

Det ska även tillägas att skribenten i nästkommande mening, redogör för det franska landslagets prestationer på ett mer neutralt sätt, “Eller så var det bara som vanligt när Frankrike spelar, ett ständigt sökande”.

Text 7: ”*Petter Landén: Omöjligt att värja sig för passionen”* - Tunisien

1. Textens huvudsakliga innehåll och omgivande struktur

Texten utgår ifrån Tunisiens gruppspelsmatch mot Danmark, där skribentens värderingar och åsikter kommer till uttryck i artikeln.[62] Bland annat redogörs spelsekvenser från matchen och skribentens syn på enskilda spelare, men även på mästerskapet i sin helhet. Beskrivning om

[62] Petter Landén, *Petter Landén: Omöjligt att värja sig för passionen* (2022, 22 november, Expressen), i https://www.expressen.se/sport/fotboll/vm-2022/adrenalinet-sprutade-ur-varenda-por/

Qatar som värdnation och deras supportrar får också utrymme att synas i texten. Även de tunisiska supportrarna får ta plats i texten. Redogörelser kring det danska landslaget är också något som framträder i artikeln.

2. Relation mellan makro- och mikrotext

Det kan argumenteras för att huvudtemat i texten, är skribentens personliga syn på en enskild spelare i det tunisiska landslaget, i relation till mästerskapet i sin helhet. Detta framgår även av artikelns rubrik, ingress och bildsättning. Det kan vidare tolkas som att delteman i texten behandlar spelsekvenser från matchen och problematiseringar av de båda landslagen. Skildringar av de tunisiska supportrarna får även en del utrymme i texten, precis som Qatar som värdnation.

3. Ideologi

"Tunisiens nummer 14 heter Aïssa Laïdouni, till vardags spelar han för ungerska Ferencváros och jag har nog aldrig sett honom spela en sekund förut", "En stor del av charmen med ett VM är att upptäcka fotbollsspelare man aldrig annars kommer i kontakt med. Att låta sig charmas och svepas med av en helt ny bekantskap".

Dessa skildringar kommer i samband med att skribenten refererat till en tunisisk fotbollsspelare, och på så vis visat sin uppskattning till fotbolls-VM. Att detta beskrivs utifrån något som annars inte skulle inträffat, och att det är en "ny bekantskap", kan tolkas som att skribenten redogör för något som även vore självklart hos allmänheten. Fotbollsspelaren som skribenten refererar till vid tiden som artikeln skrevs, var tongivande i ett lag som tog sig vidare från gruppspelet i Europas näst högsta internationella turnering för klubblag. Därför kan det tolkas som att det fanns goda skäl till kännedom om denna fotbollsspelare, i synnerhet från en journalist som rapporterar om fotboll.

4. Diskursiva strategier

"Omöjligt att värja sig för passionen". Detta är artikelns rubrik, vilket kan tolkas som att skribenten redan från början förklarar för läsaren att något främmande är på väg att redogöras. Här beskrivs något som skribenten upplever som positivt, med en negativ innebörd. Nämligen genom begreppet "värja sig", som betyder att man försvarar eller skyddar sig mot något. Att det

sedan skulle vara något "omöjligt", kan tolkas som att skribenten försökt hålla borta sin positiva inställning till händelsen.

6. Språk i detalj

"De tunisiska fansen hade vallfärdat hit i tusental". Detta är skribentens redogörelse för de tunisiska supportrar som tagit sig till matchen. Ordet "vallfärda" är ett begrepp som vanligtvis tillämpas i sammanhang där religiösa människor reser till en helig plats. Att skribenten väljer att placera in detta ord i denna kontext, kan tolkas som en överflödig diskurs.

"...det är omöjligt att värja sig för den sortens hämningslösa passion som Laïdouni och Tunisien visade här". Denna mening är hur skribenten upplever det tunisiska landslagets prestation under matchen. Även här används beskrivningen "omöjligt att värja sig för" som om det redan på förhand var en känsla som skulle undvikas. Vidare används ordet "hämningslösa" som många gånger har en negativ betydelse, men som i detta fall skildrar något positivt. Med andra ord kan det tolkas som att skribenten romantiserar något som i regel är förbjudet.

"Danmark då? De överlevde den galna första kvarten från Tunisien och de hade lite tur att Issam Jebali hade så dålig koll på offsidelinjen". Även detta kan tolkas som en överflödig diskurs, eftersom ordet "galna" tillämpas när skribenten redogör för Tunisiens framfart i matchen, och något som Danmark i sin tur "överlevde". Att förklara att en spelare stått "offside", brukar vanligtvis räcka med en enkel beskrivning. Här väljer skribenten dock att tilläga hur "dålig koll på offsidelinjen" den tunisiska spelaren hade.

Text 8: "*Kim Källström förskräckt efter bilderna"* - Polen

1. Textens huvudsakliga innehåll och omgivande struktur

Texten har sin utgångspunkt i Polens VM-premiär mot Mexiko, där synpunkter på det polska landslaget i texten är utdrag från TV4:s VM-studio.[63] Närmare bestämt utlåtanden från en expert. Skribentens matchreferat kring Polens playoff-möte med Sverige, som tog nationen till VM, får också plats i texten. Expertens bild av matchen får även utrymme i texten. Samtidigt som skribenten resonerar kring det svenska landslagets prestationer under det senaste året.

[63] Petter Östman, *Kim Källström förskräckt efter bilderna* (2022, 22 november, Expressen), i https://www.expressen.se/sport/fotboll/vm-2022/kim-kallstrom-forskrackt-over-bilderna/

2. Relation mellan makro- och mikrotext

Det kan uppfattas som att textens huvudtema utgår ifrån expertens synpunkter på det polska landslaget, samt hans känslor kring playoff-mötet med Sverige. Det framgår även av artikelns rubrik, ingress och bildsättning. Vidare kan det tolkas som att artikelns deltema är de resonemang som skribenten för kring playoff-mötet mellan Polen och Sverige, samt om det svenska landslagets senaste fotbollsår.

4. Diskursiva strategier

"Polen är ett otroligt stabilt med lag med några klasspelare också". "Men de är ett väldigt homogent och gediget lag som gör sig grej med lite extra krydda och några spelare i stora lag". Dessa meningar är en del av skribentens utdrag från TV4:s VM-studio, där några av expertens kommentarer kring det polska landslaget får utrymme i artikeln. Detta kan tolkas som att skribenten, utifrån en annan aktör i texten, legitimerar ett ideologiskt perspektiv kring det polska landslaget. Beskrivningarna "homogent" och "gediget" kan tolkas som just detta.

7.2 Aftonbladet:

Text 1: "*Marockanska läktartraditionen har följt med till Qatar"* - Marocko

1. Textens huvudsakliga innehåll och omgivande struktur

Texten utgår ifrån skribentens skildringar om den marockanska läktartraditionen i relation till både landslaget och folket, men även till politiken i landet och den angränsande regionen.[64]

2. Relation mellan makro- och mikrotext

Det kan uppfattas som att skribentens skildringar om den marockanska läktartraditionen kontinuerligt genomsyras av politiska händelser, där supportrarnas relation till fotbollen, i större utsträckning präglas av förhållandet till sitt folk och landets regim. Därför kan det vidare tolkas som att textens olika teman korresponderar med varandra på ett sätt som gör det svårt att urskilja specifika huvud- och delteman.

[64] Erik Niva, *Marockanska läktartraditionen har följt med till Qatar* (2022, 14 december, Aftonbladet), i https://www.aftonbladet.se/sportbladet/a/0QvgVg/fotbolls-vm-laktarna-i-marocko-har-foljt-med-till-qatar-ar-varldsledande

3. Ideologi

“De spelar för så oerhört många människor som kanske saknar marockanska pass, men som ändå identifierar sig med dem”. Här beskriver skribenten sin upplevelse av vad det marockanska landslaget betyder i en större kontext. Utifrån denna formulering kan det dock tolkas som att detta ställningstagande framgår som ett objektivt perspektiv, snarare än något subjektivt.

4. Diskursiva strategier

“Det är där tillresta från hela världen har minglat, umgåtts och firat – även om de europeiska inslagen varit väldigt få – och där särskilt en sång fått supportrar från främst Marocko, Tunisien, Saudiarabien och Qatar att sjunga tillsammans”. Här beskriver skribenten ett av evenemangets olika områden, där supportrar från hela världen samlats under mästerskapet. Här kan det dock tolkas som att skribenten placerar de europeiska inslagen som det centrala i förhållande till supporterkulturen under världsmästerskapet. Detta eftersom det redogörs för hur platsen varit central för tillresta supportrar, trots att det europeiska bidraget varit minimal. Samtidigt som skribenten utvecklar sitt resonemang genom att förtydliga hur detta hör ihop med supportrar från MENA-regionen, som i synnerhet präglat platsen.

“Nuförtiden har så gott som varenda klubb ett litet batteri av samhällskritiska signaturmelodier, och med europeiska mått mätt är precis varenda en av dem häpnadsväckande i sin snåriga samstämmighet”. Även här placerar skribenten det europeiska som det representativa, när det resoneras kring den marockanska läktartraditionen. Därför kan det vidare tolkas som att det skribenten beskriver, framgår som ett avvikande mönster.

6. Språk i detalj

“Genom att omfamna den palestinska saken har spelarna på ett ännu mer konkret sätt kommit att symbolisera sånt som den muslimska världen sätter stolthet i". Här skildrar skribenten hur spelarna från det marockanska landslaget belyst den politiska frågan kring Palestina, genom att visa upp den palestinska flaggan i samband med deras vinster under mästerskapet. Att detta sedan symboliserar “sånt som den muslimska världen sätter stolthet i", kan dels tolkas som ignorant eftersom Palestina är en folkgrupp som inte enbart utgörs av muslimer. Men även som nonchalant genom användningen av ordet “sånt”.

Det kan även tolkas som att skribenten redogör för den politiska frågan kring Palestina på ett nonchalant vis, när det beskrivs som "den palestinska saken".

Text 2: "*Kane trotsar förbudet - kan straffas av Fifa"* - England

1. Textens huvudsakliga innehåll och omgivande struktur

Texten har sin utgångspunkt i Englands VM-premiär mot Iran och omfattas sedan av ytterligare segment.[65] Dels kring enskilda spelare och förbundskaptenen i det engelska landslaget, walesiska supportrar i samband med landets VM-premiär, dels en tv-profils utlåtanden om Qatar som värdnation.

2. Relation mellan makro- och mikrotext

Det kan argumenteras för att textens olika teman får lika stort genomslag i artikeln. Detta trots att rubriken fokuserar på frågan kring förbudet om "One Love"-kaptensbindeln, som Englands lagkapten tänkt bära i samband med premiärmatchen.

3. Ideologi

"Det bör nämnas att Wales är en av Europas stoltaste regioner, långt mer patriotiskt jämfört med Skottland". Här beskrivs Wales som nation i en kontext där skribenten resonerar kring hur ärofyllt det är att leda detta landslag under turneringen, efter att landet varit frånvarande från VM i flera decennier. Detta kan vidare tolkas som att ett subjektivt perspektiv framträder som något objektivt, eftersom det inte är självklart att allmänheten delar denna åsikt om Wales.

"Inga Budweisers", "Alla walesiska fans stannar inte hemma", "lika bra att fylla på depåerna, av uppenbara skäl". Dessa utdrag kommer från textens ingress, underrubrik och brödtext. Här skildrar skribenten på olika sätt förbudet kring alkohol under mästerskapet. Vilket kan tolkas som en indirekt kritik mot både förbudet och värdnationen, på grund av hur meningarna utformas, samt eftersom budskapet upprepar sig.

Det ska dock tillägas att skribenten utifrån valda aktörer som kommer till tals i texten, även redogör för ett annat perspektiv kring förbudet. "Man får kanske aldrig en sådan här chans igen,

[65] Frida Fagerlund, *Kane trotsar förbudet - kan straffas av Fifa* (2022, 21 november, Aftonbladet), i https://www.aftonbladet.se/sportbladet/fotboll/a/BWx1G7/fotbolls-vm-harry-kane-trotsar-fifas-forbud-nar-england-moter-iran

säger Mark som inte räds det blygsamma utbudet av alkohol". "Ärligt talat är det fest vart vi walesare än åker. Man behöver inte dricka en massa öl för att njuta av att se sitt lag spela ett VM. Det är så mycket mer än så".

Text 3: "*Fotbollsspelarna marionetter i ett storpolitiskt spel"* - Iran

1. Textens huvudsakliga innehåll och omgivande struktur

Texten utgår ifrån Irans avgörande gruppspelsmatch mot USA, där skribenten redogör för den politiska relationen mellan länderna.[66] Texten kompletteras även med sex bilder. En porträttbild på USA:s tidigare president Donald Trump, som illustrerar kärnenergiavtalet med Iran som han satte stop för. Respektive på Irans högsta ledare Ayatollah Ali Khamenei under en konferens i Teheran. Tre bilder som berör händelsen kring Mahsa Zhina Amini. Samt en bild på entrén till USA:s ambassad i Teheran 1980.

2. Relation mellan makro- och mikrotext

Det kan uppfattas som att huvudtemat i texten kretsar kring politiska företeelser mellan länderna. Detta framgår dels genom artikelns rubrik, "Fotbollsspelarna marionetter i ett storpolitiskt spel". Samt genom ingressen, "Normalt brukar det heta att man ska hålla isär idrott och politik. Mellan USA och Iran gäller det motsatta". Det kan vidare tolkas som att skildringarna kring själva matchen utgör textens deltema, eftersom den enbart kommer till uttryck i relation till de politiska aspekterna.

3. Ideologi

"Idrotten är bara ännu en arena för den hätska och långvariga konflikten mellan USA och Iran som grundlades när den USA-stödde Shahen av Iran störtades och 1979...". Här kan det tolkas som att skribenten redogör för en ideologisk ståndpunkt som något självklart. Eftersom en politisk konflikt alltid omfattas av flera perspektiv, är denna redogörelse förmodligen ingen allmän uppfattning. Det kan vidare tolkas som att skribenten ser matchen som något politiskt, snarare än som något sportsligt.

[66] Wolfgang Hansson, *Fotbollsspelarna marionetter i ett storpolitiskt spel* (2022, 29 november, Aftonbladet), i https://www.aftonbladet.se/nyheter/kolumnister/a/JQrqAX/spelarna-i-vm-blir-del-i-maktspelet-mellan-usa-och-iran

“USA och stora delar av den övriga demokratiska världen anser att Iran styrs av en pariaregim...”. Här kan det vidare uppfattas som att skribenten legitimerar sin ståndpunkt på ett tydligare sätt, eftersom det redogörs för vilken del av världen som anser något.

4. Diskursiva strategier

“Regimen kommer att försöka utnyttja framgångarna i årets VM-turnering politiskt...”. “En seger för USA skulle naturligtvis välkomnas av president Biden. Men inte alls ha samma politiska betydelse”. Här skildrar skribenten hur en eventuell seger i matchen, skulle gynna den iranska regimen i en större utsträckning i förhållande till USA:s president Joe Biden. Detta trots att det i ingressen redogörs för hur denna konflikt är ömsesidig, “Flaggbråket mellan USA och Iran i fotbolls-VM är bara den senaste illustrationen till det spända läget mellan de bittra fienderna”.

“Även för de amerikanska spelarna är det viktigt att gå vidare i turneringen, men att det är just Iran man möter saknar egentligen betydelse”. “I motsats till de iranska spelarna som står under enorm press”. Även här skildrar skribenten hur en eventuell seger skulle innefatta en större betydelse för det iranska landslaget, än hos de amerikanska. Detta trots att pressen som de iranska spelarna präglats av, inte kretsar kring en politisk spänning med USA, utan snarare än inhemsk konflikt. Samt att det tidigare i texten redogjorts för hur skribenten inte ser den politiska spänningen mellan nationerna, som något spelarna distraheras av. Denna mening understryker detta, “Personligen tror jag inte det finns särskilt mycket hat mellan spelarna på planen”.

Text 4: *”Bank: Kroatien till semifinal - älskade fotboll”* - Kroatien

1. Textens huvudsakliga innehåll och omgivande struktur

Texten har sin utgångspunkt i Kroatiens kvartsfinal mot Brasilien där det skildras kring olika matchsekvenser om de båda landslagen.[67] Redogörelser för vilken betydelse mästerskapet har för respektive nation kommer även till uttryck i texten. Samtidigt som det skildras kring skribentens syn på matchresultatet.

2. Relation mellan makro- och mikrotext

[67] Simon Bank, *Bank: Kroatien till semifinal - älskade fotboll* (2022, 10 december, Aftonbladet), i https://www.aftonbladet.se/sportbladet/fotboll/a/gE3wGJ/fotbolls-vm-kroatien-slog-ut-brasilien-pa-straffar

Det kan argumenteras för att textens dominerande tema utgörs av skribentens syn på Kroatiens avancemang i turneringen, vilket framgår av både rubrik och ingress. “Kroatien till semifinal – älskade fotboll”. Medan det vidare kan uppfattas som att textens delteman är matchsekvenserna som skildras, eftersom de ligger till grund för det resultat som skribenten bygger sina resonemang på.

3. Ideologi

“De blev helgonförklarade, förbundskaptenen Zlatko Dalic sågs som Kroatiens störste ledare alla kategorier”. “Jag vet inte vad de häller i vattnet i Zagreb, men de borde tappa det på butelj och sälja det till fotbollsvärlden”. “Vilken titel ska Zlatko Dalic få? President? Om han vill skulle han få jobbet i morgon...”. Här resonerar skribenten kring det kroatiska landslagets bedrifter både under fotbolls-VM 2018 där laget tog brons, samt kring avancemanget till semifinal under mästerskapet i Qatar. Detta kan vidare tolkas som att skribenten har en positiv bild av Kroatien som nation, eftersom det bland annat redogörs för liknelser kring landet som skribenten uppmanar den resterande fotbollsvärlden att anamma. Samtidigt som skribenten associerar en politisk titel i landet som något den kroatiska förbundskapten borde tilldelas, efter att han lett laget vidare i turneringen.

5. Fördjupning av aktörer

“Han pratade om tro, om patriotism och gemenskap, och fick ett bedrövat folk att tro med honom”. Här refererar skribenten till hur den kroatiska förbundskaptenen talat till sitt folk efter triumfen under fotbolls-VM 2018. Vilket kan tolkas som att skribenten skildrar förbundskaptenen som del i ett större kollektiv, samt hur Kroatiens bedrift tillhör folket.

Text 5: ”*Niva: Ursäkta mig, jag måste vråla och jubla”* - Saudiarabien

1. Textens huvudsakliga innehåll och omgivande struktur

Texten har sin utgångspunkt i Saudiarabiens gruppspelsmatch mot Argentina där det redogörs för matchen på olika sätt.[68] Det argentinska landslagets prestationer skildras mestadels i relation till

[68] Erik Niva, *Niva: Ursäkta mig, jag måste vråla och jubla*, (2022, 22 november, Expressen), i https://www.aftonbladet.se/sportbladet/a/veraRX/niva-ursakta-mig-jag-maste-vrala-och-jubla

lagets stjärna Lionel Messi, medan det saudiska landslaget till nationens regim och inhemska politik. Skribentens syn på matchresultatet kommer även till uttryck i texten.

2. Relation mellan makro- och mikrotext

Det kan argumenteras för att textens dominerande tema utgörs av skribentens syn på Saudiarabiens vinst över Argentina, vilket framgår av både rubrik och ingress. “Ursäkta mig, jag måste vråla och jubla”, “Ni får faktiskt ursäkta mig ett litet tag, för det går inte att helt stänga av sin egen kropp”. Vidare kan det tolkas som att textens delteman bland annat består av matchsekvenserna, samt de politiska aspekterna som skribenten redogör för. Eftersom skribenten utifrån detta, bygger upp sin analys kring matchresultatet.

3. Ideologi

En närmare titt på textens ingress, “Ni får faktiskt ursäkta mig ett litet tag, för det går inte att helt stänga av sin egen kropp”, “Just nu måste jag få vråla och jubla med tangenterna innan vi återvänder till det tillnyktrade fördömandet”. Kan tolkas som att skribenten framhåller ett budskap som naturaliseras i texten. Eftersom det uttrycks hur skribenten behöver ursäkta sig för sin glädje över Saudiarabiens seger i matchen. Samtidigt som det är en känsla skribenten ansträngt sig för att hålla borta. Det kan vidare tolkas som att skribentens glädje över Saudiarabiens vinst inte kunnat skett i ett normalt sinnestillstånd, och att landslagets triumf snarare borde anknytas till det politiska tillståndet i landet.

Det kan även tolkas som att detta perspektiv kring skribentens syn på matchresultatet även framgår här, “Vi ska såklart komma till invändningarna och reservationerna den här gången också, men ni får ge mig några ögonblick att löddra först”.

4. Diskursiva strategier

“De representerar en skurkregim – det faktumet ska vi akta oss väldigt noga för att försöka runda – men likafullt var det omöjligt att inte känna en extrem beundran för spelare och lag och deras unisona offervilja”. Här redogör skribenten för hur det sportsliga resultatet, inte får ta allt för mycket fokus ifrån landets politiska angelägenheter. Samtidigt kan det även här uppfattas som att skribenten försökt hålla tillbaka sin glädje för det saudiska landslaget, på grund av synen på landets politiska ledning.

“Det är ju inte en känsla jag kan rättfärdiga rationellt, och ändå var det fysiskt omöjligt att göra något annat”, “Det går inte att värja sig mot ett lag som är inställt på att offra precis allt för att vinna. Det går inte att avstå från att applådera...”. Även här resonerar skribenten på liknande sätt kring sin beundran för det saudiska landslaget.

Det kan vidare uppfattas som att detta perspektiv i texten, även framgår av skribenten här, “Även om jag tycker att det är fullt giltigt att känna med ett fotbollslag är det väldigt svårt att jubla ihop med en tyrann...”.

5. Fördjupning av aktörer

“Tränartrollaren Hervé Renard stärkte sin vita skjorta, och skickade i väg en enorm grön cyklon...”. “Den drog med sig precis allt i sin väg, slet upp det argentinska laget med rötter och hela rubbet”. Här beskriver skribenten Saudiarabiens ledningsmål i matchen, utifrån ett perspektiv där landslagets förbundskapten skildras. I denna kontext kan det tolkas som att förbundskaptenen framträder som en ensam individ, som på egen hand åstadkommit något utöver det vanliga med det saudiska landslaget. Vidare kan det uppfattas som att denna skildring beskrivs utifrån negativa termer.

6. Språk i detalj

“Som att en gigantisk fotbollsbomb detonerade rätt i ansiktet på mig”. Här beskrivs det hur Saudiarabiens ledningsmål i matchen gav för känslor hos skribenten. Beskrivningen av en “gigantisk fotbollsbomb” kan tolkas som en udda kombination av ordval i denna kontext.

Text 6: ”*Bank: En match som utmanade ett helt land”* - Frankrike

1. Textens huvudsakliga innehåll och omgivande struktur

Textens har sin utgångspunkt i Frankrikes semifinal mot Marocko, där skribenten redogör för matchen genom att bland annat skildra matchsekvenser, samt yttre faktorer som identitetspolitik och kolonialism.[69]

2. Relation mellan makro- och mikrotext

[69] Simon Bank, *Bank: En match som utmanade ett helt land* (2022, 14 december, Aftonbladet), i https://www.aftonbladet.se/sportbladet/fotboll/a/eJzx0l/bank-en-match-som-utmanade-ett-helt-land

Det kan uppfattas som att textens dominerande tema utgörs av skribentens skildring av identitetspolitiken i Frankrike. Detta eftersom det bland annat framgår av textens rubrik, "En match som utmanade ett helt land", ingress, "Civilisationer skulle krocka...". Men även genom hur en del aktörer får komma till tals i texten, "Heja Frankrike, men hoppas det går bra för alla franska marockaner också", "Man kan inte vara fransk och jubla mer åt Marocko än Frankrike". Vidare kan det tolkas som att delteman i texten bland annat består av olika matchsekvenser som skribenten redogör för, beskrivningar av enskilda spelares prestationer, samt kolonialism.

3. Ideologi

"De hade vält tre kolonialmakter (Belgien, Spanien, Portugal) på väg hit, de hade bestämt sig för att välta själva storbossen också". Här resonerar skribenten kring Marockos avancemang under mästerskapet, samt hur de tänkt ta sig an Frankrike i semifinalen. Den liknelse som skribenten förmedlar kring Marockos matcher i fotbolls-VM, kan vidare uppfattas som att politiska aspekter i första hand är det centrala kring detta landslag.

4. Diskursiva strategier

Här kan det dock uppfattas som att det perspektiv som beskrivits ovan, får en annan betydelse när skribenten redogör för hur Frankrike vunnit matchen. "Det här var visst inte civilisationernas kamp, det var inte en röd storm rakt in i kolonialmakten. Det var en fotbollsmatch, en semifinal i VM". Utifrån denna skildring kan det vidare tolkas som att det sportsliga i första hand blir fokuset.

Text 7: "*Bank: Är Tunisien turneringens nya sagolag"* - Tunisien

1. Textens huvudsakliga innehåll och omgivande struktur

Texten utgår ifrån Tunisiens gruppspelsmatch mot Danmark, där skildringar kring de båda landslagen kommer till uttryck i texten.[70] Både utifrån matchsekvenser, och yttre faktorer såsom händelser kring det danska landslaget under det senaste fotbolls-EM. Samt redogörelser kring det tunisiska landslaget i förhållande till politiska händelser i landet.

[70] Simon Bank, *Bank: Är Tunisien turneringens nya sagolag* (2022, 22 november, Aftonbladet), i https://www.aftonbladet.se/sportbladet/fotboll/a/EQx31o/simon-bank-efter-danmarktunisien-vm-s-basta-match-hittills

2. Relation mellan makro- och mikrotext

Det kan argumenteras för att huvudtemat i texten utgörs av skribentens beskrivning av det tunisiska landslaget i kontrast till det danska. Detta kan bland annat uppfattas genom textens rubrik, “Är Tunisien turneringens nya sagolag?”, samt ingress, “Alla turneringar behöver sina sagolag. Det var Danmark nyss. Lämnade de över rollen till Tunisien i dag?”. Det kan vidare uppfattas som att delteman i texten dels behandlar det politiska läget i Tunisien, dels matchsekvenser, och dels det danska landslaget under tidigare mästerskap.

3. Ideologi

“Det befriande och modiga och viljestarka var tunisiskt, inte danskt”. Här redogör skribenten för sin syn på det tunisiska landslaget under matchen. Vilket kan uppfattas som att dessa egenskaper vanligtvis inte förknippas med det tunisiska landslaget, utan är attribut som annars relateras till det danska.

“...Omöjligt att inte känna med Tunisien”. Här beskriver skribenten sin inställning till det tunisiska landslaget efter att laget spelat oavgjort mot Danmark. Vilket kan tolkas som ett ställningstagande som skribenten försökt avhålla sig från.

Det ska tillägas att det även redogörs för ett liknande perspektiv i texten, när skribenten delar sin syn på det danska landslaget under ett tidigare mästerskap. “...det gick inte att värja sig mot Danmark”. I detta fall handlade det dock framför allt om liv och död för en dansk spelare.

4. Diskursiva strategier

“Tunisien var landet som försökte välta halva världen...”, “det var där den arabiska våren startade”. Dessa utdrag är inledningen på skribentens redogörelse för de politiska företeelserna som omringat landet det senaste decenniet. Här kan det vidare uppfattas som att skribenten inramar en vis idé om landet, som lyfts fram på bekostnad av det tunisiska landslaget, eftersom perspektivet som synliggörs inte företrädesvis representerar det sportsliga.

“Den arabiska våren kom och gick. Den arabiska vintern har börjat bra”. Dessa utdrag är skribentens sammanfattning av matchresultatet, vilket kan förstås som ett samband mellan det tunisiska landslaget, och landets politik.

5. Fördjupning av aktörer

“Läktartrycket var rött och vitt, men arabiskt”. Här skildrar skribenten tunisiska supportrar som befunnit sig på matcharenan. Vilket kan uppfattas som att dessa supportrar beskrivs i ett större kollektiv utöver deras nationalitet. Närmare bestämt hur specificeringen “arabiskt” kommer till uttryck, som för övrigt omfattas av flera nationaliteter.

Text 8: ”*Argentina och Polen vidare efter jätterysare”* - Polen

1. Textens huvudsakliga innehåll och omgivande struktur

Texten har sin utgångspunkt i Polens sista gruppspelsmatch mot Argentina, och där skribenten även redogör för den andra matchen i samma grupp mellan Mexiko och Saudiarabien, som spelades parallellt.[71] Det kan vidare tolkas som att texten enbart omfattas av matchrelaterat innehåll.

2. Relation mellan makro- och mikrotext

Det kan argumenteras för att textens dominerande tema utgörs av skribentens skildringar av matchsekvenser i matchen mellan Polen och Argentina, vilket bland annat framgår av textens rubrik, “Argentina och Polen vidare efter jätterysare”. Därutöver kan det tolkas som att textens delteman dels består av skildringar av den andra matchen i samma grupp, vilket bland annat framgår här, “På en annan arena imponerade Mexiko och vann mot Saudiarabien”. Det kan vidare uppfattas som att textens delteman består av mästerskapets slutspelsfas, som redogörs genom en faktaruta med rubriken, “Fyra åttondelsfinaler klara”.

7. Jämförande-synkronisk analys

I denna analysdimension undersöks texterna från Expressen och Aftonbladet, i relation till varandra.

Det kan uppfattas som att Expressen respektive Aftonbladet, rapporterat om fotbolls-VM i Qatar på liknande sätt. Vidare kan det tolkas som att medierna inte haft några större skiljaktigheter i hur de valt att konstruera landslagen. Dessutom kan det uppfattas som att skribenterna i både Expressen och Aftonbladet, i en större utsträckning koncentrerat sig på politiska aspekter i samband med porträtteringen av landslag från MENA-regionen, i förhållande till europeiska

[71] Anton Johansson/TT, *Argentina och Polen vidare efter jätterysare* (2022, 30 november, Aftonbladet), i https://www.aftonbladet.se/senastenytt/ttsport/sport/a/zEl3K4/polen-vidare-efter-sallsynt-drama

landslag. Detta framgår bland annat av deras skildringar av Marocko och Saudiarabien, jämfört med Kroatien och Polen. Vidare kan det tolkas som att innehållet i texterna från dessa två medier, omfattas av en ideologisk struktur, som framhåller ett kulturellt avstånd till landslagen från MENA-regionen. Exempelvis genom hur de sportsliga resultaten uppmärksammas från skribenterna, men även hur yttre faktorer såsom politiska aspekter problematiseras.

8. Analys av resultaten

I denna del kommer den andra frågeställningen att besvaras utifrån den postkoloniala teorin.

F2: Hur kan dessa skildringar förstås utifrån ett postkolonialt perspektiv?

Utifrån den undersökning som presenterats i resultatdelen, kan det bland annat tolkas som att svensk sportjournalistik framhävt en avvikande rapportering om landslag från Europa, i relation till landslag från MENA-regionen under fotbolls-VM i Qatar. Exempelvis kan det uppfattas som att skribenter från både Expressen och Aftonbladet, hållit tillbaka sin glädje när landslag från MENA nått sportsliga framgångar under mästerskapet. Detta synliggjordes exempelvis i en artikel som behandlade Saudiarabiens vinst över Argentina, genom bland annat formuleringar som dessa, “Det är ju inte en känsla jag kan rättfärdiga rationellt, och ändå var det fysiskt omöjligt att göra något annat”.[72] Även här i en artikel om Tunisien, “Omöjligt att värja sig för passionen”.[73] Detta kan vidare förklaras i hur skribenterna upplevt att dessa landslag, utöver den sportsliga representationen till sina respektive nationer, även företrätt den inhemska politiken.

Medan det å andra sidan kan uppfattas som att en mer genuin och odiskutabel framställning av sportsliga framgångar, redogjorts när europeiska landslag skildrats. Vilket bland annat synliggjordes i en artikel om det kroatiska landslaget, ”Kroatien till semifinal - älskade fotboll”, “Jag vet inte vad de häller i vattnet i Zagreb, men de borde tappa det på butelj och sälja det till fotbollsvärlden”.[74]

---

[72] Erik Niva, *Niva: Ursäkta mig, jag måste vråla och jubla*, (2022, 22 november, Expressen), i https://www.aftonbladet.se/sportbladet/a/veraRX/niva-ursakta-mig-jag-maste-vrala-och-jubla

[73] Petter Landén, *Petter Landén: Omöjligt att värja sig för passionen* (2022, 22 november, Expressen), i https://www.expressen.se/sport/fotboll/vm-2022/adrenalinet-sprutade-ur-varenda-por/

[74] Simon Bank, *Bank: Kroatien till semifinal - älskade fotboll* (2022, 10 december, Aftonbladet), i https://www.aftonbladet.se/sportbladet/fotboll/a/gE3wGJ/fotbolls-vm-kroatien-slog-ut-brasilien-pa-straffar

En möjlig förklaring till vilket förhållningssätt svensk sportjournalistik utgått ifrån när de skildrat landslag från MENA-regionen, är den tidigare nämnda studien om Louis Althussers teorier som talade om hur ideologier ”internaliseras”.[75] Närmare bestämt hur individer gör predominerande idéer till “sina egna” och hur de troligen “instinktivt”, kan ge uttryck för socialt bestämda tolkningar. Eftersom skribenterna ställt in sig på att dessa landslag återspeglat politiska ledare i sina respektive länder.

Utifrån det som presenterats i resultatdelen kan det även uppfattas som att svensk sportjournalistik, framhållit europeisk supporterkultur som det centrala bland fans under mästerskapet. Utpekat supportrar från MENA-regionen, utifrån sammanhang som går bortom det egna landets gränser. Men även framhållit den västerländska ideologin som något folk med en icke-västerländsk kultur beundrar. Vilket framgått av artiklar om bland annat de tunisiska, marockanska och iranska landslagen. Detta kan möjligen förklaras utifrån tidigare nämnda Paul Tenngarts redogörelse om postkolonialistiska termer som behandlade frågan om ”den Andre och den andre”, engelskans “the Other” respektive “the other”. Eftersom dessa begrepp problematiserar hur en del kulturer och etniciteter, är överordnade andra.[76]

Detta stämmer även överens med den tidigare nämnda studien om etnisk mångfald och migration, i antologin *Handbok i journalistikforskning*. Där Heike Graf synliggjorde hur journalistiken bidrar till att upprätthålla och förstärka diskrimineringen och splittringen i samhället. Grafs förklaring fokuserade på ”andrafiering” och framhöll att medierna främjar ett ”vi och dem”-tänkande, där ”vi” står för något bättre i relation till ett sämre ”dem”.[77]

Något som påvisats utifrån resultatet är hur rubriksättningar och ingresser inom svensk sportjournalistik, tenderat att omfattas av liknande attityder om landslagen. Exempelvis har det framgått hur redogörelser kring europeiska landslag, till största delen behandlat sportsliga företeelser. Medan skildringar om landslag från MENA-regionen, i synnerhet inkluderat politiska händelser. Vidare har det framgått hur redogörelser kring europeiska landslag, genomsyrats av politiska inslag när de stått i relation till ett landslag från MENA. Dock har dessa inslag enbart problematiserat landslaget från MENA. Detta synliggjordes exempelvis i Expressens artikel som

[75] Loomba 2008, s. 043.
[76] Tenngart 2019, s. 135.
[77] Graf, i Karlsson & Strömbäck 2019, s. 311.

behandlade det marockanska landslaget, respektive artikeln i Aftonbladet som redogjorde för det iranska landslaget.

Foucaults redogörelser kring kolonial diskursanalys som presenterades tidigare. Där han lyfte fram hur människor bestäms av sina existensvillkor och att alla mänskliga idéer och alla kunskapsområden, struktureras och förutbestäms av ”lagarna i en särskild kunskapskodex. Samt hur han vidare menade att ingen enskild individ kan vara den enda källan bakom ett yttrande.[78] Kan möjligen vara en förklaring till varför svensk sportjournalistik utformat liknande rubriker och ingresser om landslagen. Närmare bestämt hur det svenska samhället och svenska institutioner, präglat skribenters mentaliteter och ideologier.

Hur skribenters mentaliteter och ideologier genomsyras av samhällen som de verkar i, är även något som belysts i den tidigare nämnda studien, *Global Media Framing of a Diplomatic Rift in the Middle East.* Där John Mark Kings analys visade hur tidningar och nyhetsbyråer, tenderade att följa sina respektive nationella regeringars ställningstaganden i rubriker om en diplomatisk klyfta mellan Qatar och fyra arabländer.

Utifrån den undersökning som presenterats i resultatdelen kan det även uppfattas som att svensk sportjournalistik tenderat att skildra landslag, supportrar och nationer från MENA-regionen med formuleringar, ordval och liknelser som har en negativ betoning. Detta trots att skribenterna haft en positiv inställning till det som redogjorts. I dessa sammanhang kan det vidare tolkas som att dessa målgrupper, även stått i förhållande till europeiska inslag. Detta framgick exempelvis i artiklarna om det saudiska landslaget, som det redogjordes för på sidan 31 respektive 43. Medan redogörelser kring europeiska landslag, supportrar och nationer generellt sätt omgivits av positiva uttrycksätt, samt att dessa skildringar enbart stått i relation till den egna kontinenten. Detta synliggjordes bland annat i artiklar om det kroatiska, polska och engelska landslaget.

Edward Saids redogörelser kring koloniala diskurser som presenterades tidigare, där han analyserade hur kolonialmakten bevarats genom en diskurs om Orienten, nämligen genom att utveckla tankestrukturer som kom till uttryck i bland annat litterära och politiska skrifter.[79]

[78] Loomba 2008, s. 045.
[79] Loomba 2008, s. 056.

Denna koloniala diskurs som problematiserar koloniala attityder, kan möjligen vara en förklaring till de formuleringar och liknelser som svensk sportjournalistik valt att använda sig av för att konstruera landslagen.

Dessa aspekter visades även av Bengt Johansson i kapitlet "Journalistiken objektiviteten och partiskheten", i antologin *Handbok i journalistikforskning*. Johansson talade om hur berättelser utgår från ett perspektiv, och att den värderingsfria journalistiken många gånger bekräftar de samhällsstrukturer som redan existerar. Detta kan exempelvis jämföras med hur svensk sportjournalistik konstruerat objektiva företeelser i artiklar om Iran och Marocko, på ett sätt som framgått som subjektivt.

Utifrån den undersökning som presenterats i resultatdelen, kan möjligen en slutsats om hur svensk sportjournalistik valt att konstruera de olika landslagen åskådliggöras. Nämligen hur skribenter från både Expressen och Aftonbladet, valt att koncentrera sig på olika delar av sporten när de redogjort för fotbolls-VM i Qatar. Detta eftersom fotboll framstått som en viktigare del av pressbevakningen när europeiska landslag stått i centrum, i kontrast till pressbevakningen kring landslag från MENA, där politiserade aspekter visat sig vara mer centrala.

Detta stämmer även överens med sociologen Sharam Alghasis studie, *Narration of Lives and Nations: National Stereotypes in the Coverage of World Cup Football in the Norwegian Channel TV2*. Denna studie visade bland annat att detta även var förekommande inom norsk sociokulturell kontext, i samband med fotbolls-VM 2006.

9. Slutsatser och diskussion

Syftet med denna uppsats har varit att undersöka hur porträtteringen kring landslag från Europa och MENA-regionen konstruerats inom svensk sportjournalistik, med utgångspunkt i Expressen och Aftonbladets rapporteringar i samband med fotbolls-VM i Qatar 2022.

Resultatkapitlet visade hur svensk sportjournalistik tenderade att rapportera om fotbolls-VM på olika sätt, beroende på vilka landslag som det redogjordes för. Ett förekommande mönster i texterna som behandlade landslag från MENA-regionen, var hur framställningar av både landslag och dess supportrar, omgavs av yttre faktorer såsom anknytningar till politiska händelser och ledare i deras respektive länder. Exempelvis synliggjordes det hur skribenter från både Expressen och Aftonbladet problematiserat dessa aspekter i rubriker och ingresser.

Dessa associationer var dock inte närvarande i texterna som behandlade landslag från Europa, bortsett från de tillfällen där europeiska landslag ställdes mot ett lag från MENA, och därmed behandlades utifrån samma texter. Men även i dessa texter valde skribenterna att enbart placera politiserade aspekter i förhållande till landslagen från MENA. Vidare framställdes europeiska landslag framför allt i relation till sportsliga händelser, och de tillfällen som andra företeelser fick utrymme att synas i texterna, problematiserades det utifrån positiva synvinklar.

Tidigare forskning har visat att liknande attityder som svensk sportjournalistik förhållit sig till i sina rubriksättningar och ingresser under fotbolls-VM i Qatar, även påträffats i andra sammanhang med länder från samma region.[80] Vidare konstaterades det bland annat hur nyhetsbyråer tenderat att efterlikna sina nationella regeringars ståndpunkter i en konflikt bland länder i MENA-regionen.

I analyskapitlet framhölls det hur mänskliga idéer struktureras utifrån specifika principer och ”lagar”, samt hur ingen enskild individ kan vara den enda källan bakom ett utlåtande.[81] Därför skulle möjligen svensk sportjournalistik gynnas av att resonera över sina publiceringar utifrån ett bredare perspektiv, där en global och självkritisk synvinkel på det som förmedlas i texterna, får ta en större plats. För att på så vis närma sig den värderingsfria journalistiken som tidigare nämnda Bengt Johansson, professor i journalistik och masskommunikation, menar att journalister omedvetet går miste om i sina rapporteringar.[82]

Något som även uppmärksammades i resultatkapitlet, var hur svensk sportjournalistik redogjort för sportsliga framgångar tillhörande landslag från MENA-regionen, på ett sätt som framgått som icke önskvärt och olämpligt. Detta på grund av hur skribenterna resonerat kring dessa länders politiska ledare, och vidare framhållit hur landslagen har kopplingar till politiken i deras respektive länder. Därmed har det uppfattats som att dessa skribenter inte kunnat rättfärdiga resultaten de redogjort för.

I kapitlet om tidigare forskning poängterades det hur individer gör predominerande idéer till “sina egna”, och hur de sannolikt “omedvetet”, kan ge uttryck för socialt bestämda tolkningar.[83]

---

[80] Mark King, 2018, i *https://www.athensjournals.gr/media/2018-4-4-1-King.pdf*

[81] Loomba 2008, s. 045.
[82] Johansson 2019, s. 190.
[83] Loomba 2008, s. 043.

Möjligen är även detta en anledning till att svensk sportjournalistik bör reflektera över sina publiceringar utifrån ett mer självkritiskt perspektiv. För att på så vis försöka göra sig medvetna om den inneboende struktur och selektiva skildring av verkligheten, som varje representation omfattas av. Dessa aspekter var nämligen något som tidigare nämna Shani Orgad redogjorde för i kapitlet om tidigare forskning.[84]

Resultatkapitlet visade även hur svensk sportjournalistik tenderade att gestalta landslag, supportrar och nationer från MENA-regionen, med ordval och metaforer som omgavs av negativa definitioner. Detta i kontrast till europeiska landslag, supportrar och nationer, där utformningen huvudsakligen utgjordes av ett positivt språkbruk. I kapitlet om teoretisk ram resonerades det om hur Saids mest relevanta tes kring orientalismen eller "studiet" av Orienten, främst var en politisk idealbild av verkligheten, vars struktur betonade skillnaden mellan det kända (Europa, västerlandet, "vi") och (Orienten, österlandet, "de").[85] Vidare underströks det hur denna tes, påvisade att detta motsatsförhållande är en av stöttepelarna i den europeiska självinsikten.

Utifrån ovanstående resonemang, kan det möjligen diskuteras huruvida förhållningssättet som svensk sportjournalistik haft gentemot länder med ett kulturellt avstånd, bör omvärderas utifrån normkritiska principer. Detta hade i sin tur kunnat resultera i en representation som inte omfattas av ett lika utbrett ”vi” och ”dem” tänkande.

Avslutningsvis kan det noteras att vidare undersökningar inom detta forskningsfält är nödvändigt för att möjliggöra mer uttryckliga resultat. Med hänsyn till det som resonerades kring kvalitativ diskursanalys i metodavsnittet, har denna undersökning till stor del influerats av personliga tolkningar, och därför gått miste om objektiva framställningar av källmaterialet. Därför hade möjligen en triangulering där en kvantitativ metod tillämpats, genererat en mer tillförlitlighet till materialet som ska tolkas. Samtidigt som ett bredare och mer konkret perspektiv, hade kunnat bidra till detta forskningsfält, och användas i större sammanhang.

[84] Orgad 2012, s. 53.
[85] Loomba 2008, s. 056.

10. Förslag till vidare forskning

Det hade vidare varit intressant att göra en undersökning som tittar närmare på hur enskilda fotbollsspelare porträtteras i svensk media, med utgångspunkt i samma frågeställningar. På så vis kunna analysera huruvida liknande mönster och strukturer förekommer på individnivå. Det hade även varit intressant att inrikta sig på andra regioner och världsdelar för att möjligen utröna fler perspektiv kring området.

Något som också hade varit givande är att titta närmare på hur internationell fotboll konstrueras inom utländsk media. Både inom Europa, och i andra delar av världen, för att på så vis synliggöra kontraster som kan bidra till ett heltäckande perspektiv kring medierepresentation.

Ett ytterligare perspektiv som skulle kunna bidra till detta forskningsfält, är möjligen en undersökning som tittar närmare på hur enskilda fotbollsspelare inom europeisk landslagsfotboll, porträtteras inom både svensk och europeisk media. Närmare bestämt analysera huruvida det förekommer skillnader i framställningen av fotbollsspelare av olika etniciteter.

Det ska dock tillägas att det med all sannolikhet råder ett motsatsförhållande inom mediala sammanhang kring exempelvis sport, som denna uppsats behandlat. Närmare bestämt är det troligtvis inte enbart svensk eller västerländsk media som påverkas och präglas av ett kulturellt avstånd till andra länder och nationaliteter. Detta förhållningssätt gentemot avvikande kulturer, framgår rimligtvis hos mediebevakningen i andra delar av världen också. Därför hade det med bakgrund i det som diskuterats i detta kapitel och i uppsatsen i sin helhet, även varit intressant att undersöka hur dessa fenomen skildras hos utomeuropeiska medier.

11. Referenslista

11.1 Litteratur:

- Berglez, Peter, *Kritisk diskursanalys*, i Ekström, Mats och Johansson, Bengt (Red.), *Metoder i medie- och, kommunikationsvetenskap*, 3 uppl. (Lund: Studentlitteratur, 2019).
- Bryman, Alan, *Samhällsvetenskapliga metoder*, 3 uppl. (Stockholm: Liber, 2018).
- Caglar, Ekim, *Fotboll i krig och fred: hundra år av konflikt och dialog*, 1 uppl. (Stockholm: Fri Tanke, 2020).
- Caglar, Ekim, *Propagandafotboll*, 1 uppl. (Stockholm: Leopard, 2017).
- Enbom, Jesper, och Lundqvist, Jonathan (Red.), *På mediernas planhalva: om pengar diktaturer och supportermakt*, 1 uppl. (Stockholm: Institutet för mediestudier, 2022).
- Frändén, Johanna, *Diktaturerna utnyttjar fotbollens stjärnglans*, i Enbom, Jesper, och Lundqvist Johanna (Red.), *På mediernas planhalva: om pengar diktaturer och supportermakt*, 1 uppl. (Stockholm: Institutet för mediestudier, 2022).
- Graf, Heike, *Journalistiken, den etniska mångfalden och migrationen*, i Karlsson, Michael, och Strömbäck, Jesper (Red.), *Handbok i journalistikforskning*, 2 uppl. (Lund: Studentlitteratur, 2019).
- Hammarlin, Mia-Maria, och Wigorts Yngvesson, Susanne, *Filosofiska grunder för journalistisk etik*, i Karlsson, Michael, och Strömbäck, Jesper (Red.), *Handbok i journalistikforskning*, 2 uppl. (Lund: Studentlitteratur, 2019).
- Jennings, Andrew, *Fult spel: sanningen om fifflet inom FIFA*, 1 uppl. (Stockholm: Pintxo, 2015).
- Johansson, Bengt, *Journalistiken objektiviteten och partiskheten*, i Karlsson, Michael, och Strömbäck, Jesper (Red.), *Handbok i journalistikforskning*, 2 uppl. (Lund: Studentlitteratur, 2019).
- Karlsson, Michael och Johansson, Bengt, *Kvantitativ innehållsanalys*, i Ekström, Mats, och Johansson, Bengt (Red.), *Metoder i medie- och kommunikationskunskap*, 3 uppl. (Lund: Studentlitteratur, 2019).

- Loomba, Ania, *Kolonialism/postkolonialism: en introduktion till ett forskningsfält*, 2 uppl. (Stockholm: Tankekraft, 2008).
- Lundh, Olof, *Templet i öknen: så köpte Qatar världens största sport*, 1 uppl. (Stockholm: Volante, 2022).
- Orgad, Shani, *Media Representation and the global Imagination*, 1 uppl. (Cambridge: Polity Press, 2012).
- Tenngart, Paul, *Litteraturteori*, 3 uppl. (Falkenberg: Gleerups utbildning AB, 2019).
- Winther Jørgensen, Marianne och Phillips, Louise, *Diskursanalys som teori och metod*, 1 uppl. (Lund: Studentlitteratur, 2000).

11.2 Källmaterial:

- Bachner, Noa, *Bachner: Kanske den sportsliga jordbävning vi behövde* (2022, 22 november, Expressen), i https://www.expressen.se/sport/fotboll/vm-2022/bachner-kanske-den-sportsliga-jordbavning-vi-behovde/ (Hämtad 2023-11-13).
- Bachner, Noa, *Noa Bachner: Frankrike blundar och hoppas på Mbappé – det kan räcka* (2022, 4 december, Expressen), i https://www.expressen.se/sport/fotboll/vm-2022/noa-bachner-frankrike-blundar-och-hoppas-pa-mbappe-det-kan-racka/ (Hämtad 2023-11-13).
- Falkehed, Magnus, *Magnus Falkehed: Det stora spelet bakom Marockos match* (2022, 14 december, Expressen), i https://www.expressen.se/sport/fotboll/vm-2022/magnus-falkehed-det-stora-spelet-bakom-marockos-match/ (Hämtad 2023-11-13).
- Landén, Petter, *Petter Landén: Omöjligt att värja sig för passionen* (2022, 22 november, Expressen), i https://www.expressen.se/sport/fotboll/vm-2022/adrenalinet-sprutade-ur-varenda-por/ (Hämtad 2023-11-13).
- Larsson, Mats, *Ärkefienderna finns inte på plan när USA möter Iran* (2022, 29 november, Expressen), i https://www.expressen.se/kronikorer/mats-larsson/arkefienderna-finns-inte-pa-plan-nar-usa-moter-iran/ (Hämtad 2023-11-13).

- Parkkila, Sebastian, *VM-landslagen viker sig för Fifa-förbudet i Qatar* (2022, 21 november, Expressen), i https://www.expressen.se/sport/fotboll/vm-2022/harry-kane-kan-varnas-for-att-bara-one-love-armbindel/ (Hämtad 2023-11-13).
- Östman, Petter, *Kim Källström förskräckt efter bilderna* (2022, 22 november, Expressen), i https://www.expressen.se/sport/fotboll/vm-2022/kim-kallstrom-forskrackt-over-bilderna/ (Hämtad 2023-11-13).
- Östman, Petter, *Kroatien vinner VM-brons - sänkte Marocko* (2022, 17 december, Expressen), i https://www.expressen.se/sport/fotboll/vm-2022/kroatien-vinner-vm-brons-sankte-marocko/ (Hämtad 2023-11-13).
- Bank, Simon, *Bank: En match som utmanade ett helt land* (2022, 14 december, Aftonbladet), i https://www.aftonbladet.se/sportbladet/fotboll/a/eJzx0l/bank-en-match-som-utmanade-ett-helt-land (Hämtad 2023-11-27).
- Bank, Simon, *Bank: Kroatien till semifinal - älskade fotboll* (2022, 10 december, Aftonbladet), i https://www.aftonbladet.se/sportbladet/fotboll/a/gE3wGJ/fotbolls-vm-kroatien-slog-ut-brasilien-pa-straffar (Hämtad 2023-11-27).
- Bank, Simon, *Bank: Är Tunisien turneringens nya sagolag* (2022, 22 november, Aftonbladet), i https://www.aftonbladet.se/sportbladet/fotboll/a/EQx31o/simon-bank-efter-danmarktunisien-vm-s-basta-match-hittills (Hämtad 2023-11-27).
- Fagerlund, Frida, *Kane trotsar förbudet - kan straffas av Fifa* (2022, 21 november, Aftonbladet), i https://www.aftonbladet.se/sportbladet/fotboll/a/BWx1G7/fotbolls-vm-harry-kane-trotsar-fifas-forbud-nar-england-moter-iran (Hämtad 2023-11-27).
- Hansson, Wolfgang, *Fotbollsspelarna marionetter i ett storpolitiskt spel* (2022, 29 november, Aftonbladet), i https://www.aftonbladet.se/nyheter/kolumnister/a/JQrqAX/spelarna-i-vm-blir-del-i-maktspelet-mellan-usa-och-iran (Hämtad 2023-11-27).
- Johansson/TT, Anton, *Argentina och Polen vidare efter jätterysare* (2022, 30 november, Aftonbladet), i https://www.aftonbladet.se/senastenytt/ttsport/sport/a/zEl3K4/polen-vidare-efter-sallsynt-drama (Hämtad 2023-11-27).

- Niva, Erik, *Marockanska läktartraditionen har följt med till Qatar* (2022, 14 december, Aftonbladet), i https://www.aftonbladet.se/sportbladet/a/0QvgVg/fotbolls-vm-laktarna-i-marocko-har-foljt-med-till-qatar-ar-varldsledande (Hämtad 2023-11-27).
- Niva, Erik, *Niva: Ursäkta mig, jag måste vråla och jubla*, (2022, 22 november, Expressen), i https://www.aftonbladet.se/sportbladet/a/veraRX/niva-ursakta-mig-jag-maste-vrala-och-jubla (Hämtad 2023-11-27).

11.3 Övriga källor:

- Alghasi, Sharam (2017), *Narration of Lives and Nations: National Stereotypes in the Coverage of World Cup Football in the Norwegian Channel TV2*, i https://sciendo.com/article/10.1515/nor-2017-0106 (Hämtad 2023-11-09).
- J. Power, Martin (2022), i *Football and politics, the politics of football*, i https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/23750472.2020.1723437?scroll=top&needAccess=true (Hämtad 2023-10-18).
- Mark King, John (2017), *Global Media Framing of a Diplomatic Rift in the Middle East*, i *https://www.athensjournals.gr/media/2018-4-4-1-King.pdf*
- *Fotbolls-VM i Qatar: Fifa måste hjälpa döda migrantarbetares* familjer, i Europaparlamentet (2022, 24 november, Europaparlamentet), i https://www.europarl.europa.eu/news/sv/press-room/20221121IPR56305/fotbolls-vm-i-qatar-fifa-maste-hjalpa-doda-migrantarbetares-familjer (Hämtad 2023-10-20).
- Ross Griffin, Thomas (2017), i *Football in the Hands of the Other: Qatar's World Cup in the British Broadsheet Press.* *https://www.researchgate.net/publication/323705390_Football_in_the_hands_of_the_other_Qatar's_World_Cup_in_the_British_broadsheet_press* (Hämtad 2023-10-17).
- *SvFF om Saudiarabiens VM-kandidatur*, i svensk fotboll (2023, 1 november, Svff), i https://svff.svenskfotboll.se/nyheter/2023/10/saudiarabien/ (Hämtad 2023-12-04).

- Thomas, Ryan J. (2011), *Media Morality and Compassion for "Faraway Others"*, i https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/17512786.2010.540132 (Hämtad 2023-10-19).
- *Vädjan: Kasta ut Iran från VM – in med Ukraina*, i SVT Sport (2022, 24 oktober, SVT Sport), i https://www.svt.se/sport/fotboll/vadjan-kasta-ut-iran-fran-vm-in-med-ukraina (Hämtad 2023-12-02).
- Yunana, Ahmed (2020), *Political discourse analysis: a decolonial approach*, i *https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/17405904.2020.1755707* (Hämtad 2023-10-16).

12. Bilaga:

Bilaga 1: (Analysschema med frågor som ställs till källmaterialet).

Dimensioner av texten	**Centrala frågor**
Textens huvudsakliga innehåll och omgivande struktur	Vad handlar texten om? Huvudsakliga genre? Hänger texten ihop med andra texter och/eller bilder?
Relationen mellan makro- och mikrotext	Makro: vilket är textens (dominerande) huvudtema och vilka delteman finns?
Ideologi	Är texten med och konstruerar något naturligt, förgivettaget och/eller normalt, och i så fall hur? Finns det subjektiva perspektiv som framträder som objektiva och självklara? I så fall, på vilket sätt?
Diskursiva strategier	Vilka aktörer får genomslag för sina agendor/intressen? Vem gör vad till/mot vem i texten? Vem får vad gjort i texten?
Fördjupning av aktörer	Mer exakt hur konstrueras textens aktörer: t.ex. som individer eller kollektiv? Tilldelas de specifika egenskaper och i så fall vilka och hur?
Språk i detalj	Vilka ord (lexem) används i olika sammanhang och vilka andra ord kunde ha använts? På vilka sätt präglas syntaxen av formuleringsval? Förekommer ”onödig” information (överlexikalisering) och i så fall på vilka sätt? Kombineras olika stilar och genrer?
Jämförande-synkronisk analys	Om den analyserade texten genomsyras av den ideologiska processen X, vad finns det för andra slags X-texter i samhället? Hur understödjer de varandra?